

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНСИЭЛИ

2012 сыл
Сэттинньи
24 күнэ
Субуота №156-157
(10749)

1935 сыл алтынньы 5
күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улуунун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастын хаһыата»

Тыа сиригэр - дохуоттаах үлэни

Быйыл уустук сайын ааста - курааннаан аһыҥа турда, от үүммэтэ, онтон баһаардар күөртөннүлэр, ол быһыгар уу кэлэн ааста, сорох улуустарга сайын үтүөтүгэр уһундук ардаата. Ол да буоллар, оттоһунна тэтимнээхтик үлэлииргэ эрдэт-

мыта: үстүү тыһыынча тонна комбикорма уонна бурдук. Эбии аһылыгы улуустарга зоотехнической нуорма ирдэбиллэн уонна бэйэлэрэ төһө оттоохторунан көрөн түгэтилиннэ.

Страховой фондага түмүлүбүт эбии аһылыгы түгэтии бэрэ-эдэгин министерство бирикээһинэн чопчулаабыһыт. Ол курдук, муниципальной тэриллиилэр

101, Хаҥалас 102, Нам 103, Үөһээ Дьааҥы 106 уо.д.а. бырыһыан хааччыллыбыттар.

Уопсайынан, республика тыатын хаһаайыстыбата кыстыкка тэриллиилээхтик үктэннэ.

Республика Президентэ Е.А. Борисов бу ыйылыбыт дьаһаллары таһынан, кыстыкка сүөһүнү эңчирэспэт туһугар эбии дьаһаллары министерствоҕа ти-

Сагарбат буолуохха сатамат!

Быйыл саас „Якутск вечерний“ хаһыат суолга транспортнай быһылаан тахсар сиринэн республика үрдүнэн Нам суолун аатта-абыта. „Энсиэли“ хаһыакка ИДьУО информациятыгар нэдиэлэбэ 6-7 суоппар итирик сылдьан тутуулар суруллар, балаһыанна бэрдэ суоһун көрдөрөр. Нам сэлэһиньэтигэр сатыы сылдьар Дьокуускайдааҕар кутталлаах курдук көрөбүн. Ол курдук сатыы киһи уулуссаны туоруурун көнүлүбүт биир да бэлиэ, зебра суох. Ол иһин массына сатыы киһиэхэ суолу биэрэн тохтоон турарын

БАЛАҤЫАННА БЭРДЭ СУОХ

көрө иликпин. Улуус дьаһалтатынан, вокзал, библиотека тастарыгар сэрэтэр эрэ бэлиэлэр бааллар. Суоппардарга ол суолу биэрэргэ эбээһинэстэбэт. Кинилэр ыйар (указательнай) бэлиэ уонна уулуссага зебра ойууламмыт буоллабына эрэ билинэллэр. Сорохтор ону да билиммэккэ өрүү быһылаан таһаараллар. Билинни массыналар мотуордарын тыастара кырата, түргэттэрэ, кылабачыгас дьүһүннэрэ кырдыаҕаска да, оҕо да кутталаахтар.

Биирдэ ГИБДД үлэһиттэ: „Дьон уулуссаны туоруур сирдэригэр тово анал бэлиэ, зебра суоһуй?“ — диэн ыйыһыһыттар: „Знактары ыларга харчы суох“, — диэн судургутук эппиэттэбэт. Онон уулуссага түгүнэри да көтөхтөрүнэ суоппардар эппиэттэбэт балаһыаннааахтар. Эмсэбэлэммит эбэтэр бокуоньук уулуссага тахсан биэрбитигэр бэйэтин буруйа курдук буолар. Аны суоппардарбыт өттүлэригэр суол быраабылатын, ирдэбиллэн кээһиллэрин өрүү көрө, билэ сылдьабыт. Элбэхтэн аһыаҕы холобурдаатахха, ГАИ эрэ пуоһугар курдарын кэппитэ буолаат, устан кэбиһэллэр; көнүллэммитин үрдүнэн суотабай телефонунан кэпсэтэ-кэпсэтэ айанныллар; ирдэниллэр айан сыдыамын үрдүгүнэн көтүтэллэрэ мэлдьэх буолбатах.

Суолбут-ииспит өрүү кирдээх, бөхтөөх. Бу суоппардарбыт көрбөттөрүтүн, культураларын таһыма намһаһыттан тахсар. Кинилэр пассажирдарга бөххүтүн аналлаах мөһөөчүккэ угун диэн эппэттэр. Омук сирдэригэр суоппар айаннаан иһэн окуругун суолга бырахтаһына ыстарааптанар. Мин биир суолу ситэ өйдөөбүтүн. Дьокуускайга ааспыт сылга 2852 суоппар итирик туруктаах сылдьан быраабын былдьаппыт. Кинилэртэн үксүлэрэ сууттаһан бырааптарын төттөрү ылбыттар. Холобура, түүн үөһэ тутуллан баран туоһулары хантан буларый?! Манна баҕас „сталинныахха“ баара.

Сорох пассажирдар түргэн айаннаах таксиларга олоҕорбот түгүннэрэ баар. Үөһээ Бүлүү улуунун депутаттарын мунһаһыан уурааһынан түргүнниик айанныр таксистарга пассажир айанын төлөөбөккө айанныра көнүллэнэр — моральнай хоромньутугар. Биһиги да улууспут депутаттарын мунһаһа манник уурааһы ылы-ныан сөп этэ. Оно өссө манниктары эбиэххэ сөп. Киһи эчэйиллээх суол быһылаанын онорбут, арыгылаан иккитэ түбэспит суоппардар таксила суохтаахтар; таксисты сылдьан скороһун үрдэтэн баран айаннаатаһына, бастаан сэрэтии, иккис сырытыгар таксильыр бырааба биир-икки сыл быһыллыахтаах; ГАИ үлэһиттэрэ суолга видеорегистратор туруоран хонтуруоллаатыннар. Билигин сибээс үчүгэй. Суол икки өттүгэр ГАИ пуостара бааллар. Олорго биллэрэн, тохтоон, тутта мизэр ылан иһэллэрэ буоллар өйдөнүө этилэр.

Петр ТАРСКАЙ, Хатас бөһ.

Бэчээттэммиккэ эргиллэн

СУРУМЛУБУТУ ХОС ААХТАХХА...

«Энсиэли» 2012 с. алтынньы 27 күнүнээһи нүөмэригэр быыбар кэнниттэн «Искра нэһилиэгэ» МТ баһылыгар кандидат Скрыбыкина Розалия Николаевнаны кытта кэпсэппитин, «Киһи үөрэр» ыстатыйаны М.М. Бястинова суруйбута тахсыбыта.

Суруллубуту толкуйдаан, хос-хос аахтаахха, ууга-хаара ыгыллан дьонго-сэргэбэ тиийэр, үөрдөр, үөрэтэр, ыгырар, сэргэбэлэтэр ис хоһоонун сүтэрэр этиилэр кирибиттэрэ уонна суруллубута, төһө да кырдыктааһын иһин, утарыта санааны үөскэтэр. Улуус баһылыга, салайааччылары П.В. Абрамов талылар түгүнигэр оскуолаҕа сана массына биэриэхпит, улахан өйөбүл баар буолуо диэн эрэннэр-биттэр, маанылыр баһылыктарын нуруот өйдөөтөбө буолуо. Нам селогун МТ баһылыгынан талылыбыт Новгоровов Андрей Григорьевич «Айылланы харыстыахха» диэн ыгырытын сэргээн баран, сыбаалканы «Бүлүттээхтэн» көһөрөн ойуур иһигэр көһөрүтүгэр сүбэлэбит. Саха сирин үүнээйитэ уйанын, күөх тыабыт чордонон, арыт ойуур баһаара былдьаан, тулалыыр тыабыт унуор-мангар көстөр буолла, от-мас убаата, аһыаата. Күөх тыабытын бөхпүтүнэн саба быраһан, тыһынарбакка өлөрөргө сорунабыт дуо?

Үтүө айылаахпыт эбитэ буоллар, мас олордон, просека ааһар сирин үүнээйитин көһөрөн ылын, солонуон кэриэтэ өрүһүйүн ди-эктээх этибит. Быыбарга хайа партияҕа кыайа-хото быыбардыырын «Водовоз» массына ыларга туһалыыр эбит. Бэлэх буоллаҕа буолуо. «Киһи үөрэр» диэн ааттаах ыстатыйа хайа да хаһыакка өтөрүнэн тахса илик. Күн айы кыһалданан кыпчылар кырыымчык олохтоох бар дьоммут «Киһи үөрэр» ыстатыйаны аахпыттара буолуо диэн бэйэм санаабын суруйдум. Хаһыаты наһаа кыһалтты, өссө хос-хос аахтаахха ис хоһооно арыллан, автор тугу этээри гынарын чуолкайдик өйдүөххэ сөп. Хомойуох иһин, көтүмэхтик, үрдүнэн сүүрдэн ааһан баран, ити тугу суруйбуккунуй диэн бэйэбиттэн ыйытааччы баар буолар. Эбэтэр ону-маны ыйбатаххын, эппэтэххин диэн юрист оруолун толорооччу да баар буолааччы. «Энсиэли» хаһыакка 18-с сылбын суруйабын. Бэйэм санаабыр пенсиялаах өтгө ааһар. Онтон «аһары» солото суох учууталлар, бюджет үлэһиттэрэ, дьаһалта араҥата хаһыакка сурутуулар кэмчи, олох аһыах бырыһыаннара ааһар. Ити почта отделениеттэн, хаһыакка сурутуу испиһигиттэн биллэххэ.

Улууспут хаһыатын сурутан ааһын, нэһиликтэр олохторун, аймах-билэ дьоннугун, улууска нэдиэлэбэ туох үлэ, иити, бэрээдэк, ситиһии буоларын билэн олоххутугар туһаһаҕа. Туох баар сонуну, биллэриилэри «Энсиэлиттэн» чуолкайдик билиэххит.

К. ЕРЕМЕЕВ,
Кыһыл-Сыыр бөһ.

КЫАХПЫТЫН ТҮМЭН КЫСТЫГЫ ЭТЭНГЭ ТУОРУОХПУТ

тэн дьаһаллары ылынан быйыл эбии аһылыгы бэлэмнээһингэ уйуктаах балаһыанньаны бары бииргэ түмсэммит ситистибит. Онон, ытыктабыллаах тыа хаһаайыстыбатын салаатын үлэһиттэрэ, үтүө суобастаах үлэһит иһин барыгытыгар истинник махтанабын.

Билигин биһиги иннибитигэр атын сорук турар — кыстыгы этэнгэ туоруурга. Республикаҕа бу сыл саҕатыгар баар сүөһү уонна сылгы ахсааныгар олоһуран, 555,1 тыһ.тонна оту оттуурга былааннаабыһыт. Онтон улуустары кытары баар балаһыанньаны чинчийэн бараммыт, былаанга көннөрүүнү киллэрбиппит — барыта 480,1 тыһ. тонна эбэтэр 86,5 % былааннамыттан. Маны таһынан, 12,2 тыһ.тонна сиилэс уонна 14,9 тыһ. тонна сенаж бэлэмнэннэ.

Бэйэлэрин сирдэригэр-уоттарыгар 421,9 тыһ.тонна оту бэлэмнээтилэр. Мобильнай биригээдэлэр 58,1 тыһ. тоннаны бэлэмнээтилэр.

Быйылгы кыстыкка бары көрүннээх хаһаайыстыбаларга 324,9 тыһ. ынах сүөһү (01.01.2012 с. 233,3 тыһ. төбө этэ), ол иһигэр 88,5 тыһ. ынаар ынах, 170,8 тыһ. сылгы турар. Уопсайа, кыстыкка 223,9 тыһ. төбө тыа хаһаайыстыбатын сүөһүтэ турар.

Кэбээйи улуунугар 5 улуус уон мобильнай биригээдэлэринэн 3596 тонна оту булдулар (былаан 70 %), ол иһигэр Уус-Алдан — 344 тонна (2 биригээдэ), Таатта — 944 тонна (2 биригээдэ), Чурапчы — 1750 тонна (4 биригээдэ), Мэнэ-Хаҥалас — 430 тонна (1 биригээдэ), Горнай — 108 тонна (1 биригээдэ).

Онон республика үрдүнэн оттоммут от кээмэин учуоттаан туран, ирдэниллэр кэрдиксэ 75 тыһ. тонна от тиийбэт. Бу тиийбэт кээмэи 25 тыһ. тонна эбии аһылыгынан ситэриэхпит.

Улуустарга эбии аһылык хайдах түгэтиллэрий? Быйылыбыт 25 тыһ. тоннаттан 6 тыһ. тонната айылда уустуктарыттан эмсэбэлэбит улуустарга анам-

сайаапкаларынан 19 тыһ. тонна эбии аһылыгы атыылаһан аһалан түгэтиигэ биллэриллибит конкурсунан (15,0 тыһ.тонна — комбикорма, 4,0 тыһ. тонна бурдук) «Сайсары» ААО хоппута. Саҕа дьылга диэри итинтэн 7,5 тыһ. тонна комбикорманы уонна 2,4 тыһ. тонна бурдугу аһалабыт. Хаалбыта кэлэр сыл саҕатыгар кэлэн салгы түгэтиллибэ. Онон бу тэрилтэ улуустар кииннэригэр эбии аһылыгы тиийи-таһыны ороскуотун толуйан туран тириэрдэр. Эбии аһылык сыаната тоннагыгар 12-16 тыһ. солк. улааппат, сыана собуот атыылаабыт сыанатыттан тутулуктаах.

Өссө атырдыах ыйыгар министерство айылда охсуутуттан эмсэбэлэбит улуустарга 1500 тонна комбикорманы тиийи барбыта. Ол курдук, сэттинньи 8 к. дааннайынан Аммаҕа 60 тн. (уопсайа 200 тн.), Чурапчыга 380 тн. (380), Мэнэ-Хаҥаласка 318 тн. (330 тн.), Тааттаҕа 260 тн. (257 тн.), Уус-Алданга 240 тн. (180 тн.), Бүлүүгэ 50 тн. (50), уу суолунан Орто Халымаҕа 40 тн. комбикорма тиийдэ. Уопсайа 1286 тонна комбикорманы улуустарга илдьэн олоҕорбут. Бу кыстыкка кириигэ сүөһүнү эбии аһатыыга дьонун өйөбүл буолла диэххэ наада.

Комбикорманы таһынан бурдугу эмиэ тиийэн илтибит. Барыта 500 тн. бурдук эбит буоллаһына, Аммаҕа, Мэнэ-Хаҥаласка, Тааттаҕа, Уус-Алданга, Чурапчыга 100-түү тоннаны илдьибиппит.

Кыстыкка уопсайа 25 тыһ. тонна эбии аһылыктаахпыт. Онон эбии аһылыгынан хааччыллыы 230,6 тыһ. тн. к.е. (ол иһигэр от 201,6 тыһ. тонна к.е., сүмэһиннээх аһылык 4,5 тыһ. тн. к.е., комбикорманан 24,5 тыһ. тн. к.е.). Биир төбө сүөһүгэ 10,3 цн. эбии аһылык тиксэр (былырын 9,7 цн. к.е.).

Айылбаттан эмсэбэлэбит улуустар сүөһүлэрин, сылгыларын эбии аһылыгынан эмиэ хааччыннылар. Ол курдук, Чурапчы 99, Сунтаар 100, Бүлүү, Амма

риэрдибитэ.

Ол курдук, быйыл сэттинньи 12 күнүттэн улуустарга бары көрүннээх хаһаайыстыбаларга ынаар ынахтарыгар 6-лыы тыһ. солк. үп көһөрүллэн ээрэр. Ити дьаһалы ситэрэн, кэлэр сыл бастакы кварталыгар эмиэ биридди ынахха 10-нуу тыһ. солк. харчы тиийиэбэ. Итиннэ ынаар ынаҕы 2013 сыл тохсунньу 1 к. тургуунан көрөн үбү-харчыны ыһыахпыт. Онон кытаатан сүөһүгүтүн эңчирэппэккэ, этэнгэ көрөн-харайан кыстыгыгытыгар баҕарабын.

Соторутааҕыта биир хаһыакка: «Тыа хаһаайыстыбата диэн буолла даҕаны наар сүөһүгэ эрэ болҕомто ууруллар. Оттон онно үлэлиир, көрөр-харайар дьонго сыһыан суох», — диэбиттэрин аахпытым. Мин бу этиини кытта сөпсөспүбүн. Судаарыстыба ылынар дьаһала барыта анардас үлэ-хамнас эрэ туһаайылаах буолбатах. Бу дьаһаллар, мин санаабар, ордук дьон-сэргэ олоһун уйгутун тупсарыыга анааллар. Сүөһүлээх, дьиилээх-уоттаах тыа дьонго төрөөбүт дойдуларыгар баайдарын-дуолларын ханатан, оҕо-уруу тэнитэн олохсуйа хаалалларын туһугар. Онорон таһаарыты барытын соботуопкаҕа туттарбакка, ордорунан оҕолоругар, сизнэригэр ситээн-аһатан, чөл туруктаах улааталларын туһугар.

Кыһыммыт бэйэтин күөнүгэр кирирдэ. Онон кыстыкка кирибит дьон сиэринэн, кыра да уустук, кыһалга үөскээтэбинэ, эрдэттэн сэрэнэн-сэрбэнэн, дьаһанан иһэр наада. Кыалыбат уустуктар баар буоллаһтарына, тутта хаануруу министерствоҕытыгар биллэрэн, быһаарар суолу бииргэ тобулуохпут.

КЫАХПЫТЫН ТҮМЭН КЫСТЫГЫ ЭТЭНГЭ ТУОРУОХХА!

И.И. СЛЕПЦОВ,
Саха Өрөспүүбүлүкэтин
тыатын хаһаайыстыбатын
уонна аска-үөлгэ политикаатын
министрэ

Кэрэ эйгэтигэр

САХА СИРИН КЭРЭ КУОТА

Муоданы таптааччыларга, кэрэни кэрэхсээчилэргэ сэтгннн 9 күнүгэр үгэскэ кубулуйан эрэр „Краса Якутии“ бырайыак ыгытылына. Былырын бу тэрээнигнэ биллэр кэрэ куо Анастасия Санитарова кыайан „Краса Россия“ күрэххэ улахан ситиһиилэммитэ. Ол курдук, Россия үс саамай кыраһабай кыргыттарыттан биридэстэрэ буолбута.

Биһиги улуус кыргыттары манньк хабааннах күрэхтэртэн туора турбаттар. Холобура, Виолетта Куличкина, Илона Обутова, Яна Ньургусова, Лена Максимова ааттара элбэи этэр. Кинилэргэ сүгүрүйээччилэр үгүстэр. Бу эйгэни баһылыан баҕалаахтарга уонна кыыс быһыытын-таһаатын тупсарар сыаллаах Илона Обутова үһүс сылын кыргыттары дьарыктыыр. Илона Обутова модельнай оскуолага 1 №-дээх орто

оскуола иһинэн үлэлиир. Саастарынан көрөн икки бөлөххө 30-ча кыыс нэдиэлэҕэ үстэ дьарыктанар. Итиллээччилэр номнуо ситиһилэрэ үгүс. Ааспыт нэдиэлэҕэ эмиэ улахан ситиһии эбилиннэ. „Краса Якутии“ күрэххэ иккис сылын дьарыктанар Люция Замятина (1 № НОО, 11 кылаас) бэйэтин саастыылаахтарыгар бастагы миэстэни ылан үөрдэ-көттө. Люция күрэххэ ордук „Туйаарыма Куо“ салон кыһынгы сонун көрдөрөр этабын олус кэрэхсээбит. Республикагаагы таһымнаах күрэххэ бу бастагы кыттыгыта буоларынан олус долгуйбутун, элбэх доҕоттордоммутун, үгүһү билбитин кэпсээтэ. Киниэхэ „Ки-эргэ“ көмүс маҕаһыныттан үрүг көмүс набор, мань таһынан 50 тыһыынча суумалаах сертификат туттарылына.

М. ПЕТРОВА

ГАИ иһитиннэрэр

Аан дойду үрдүнэн сыл аайы суол быһылааннара мөлүйүөнүнэн дьону өлөрөллөр уонна эчэтэллэр, өлүү биричиинэлэрин ортотугар суол быһылааннара бастагы миэстэҕэ сылдьаллар. Россияра сыл аайы 26-30 тыһыынча киһи өлөр, кинилэртэн 1200 кэринэ оҕолор. Мань таһынан 25 тыһыынча саастарын ситэ илик оҕолор эчэйи ылаллар. Нам улууһугар 2012 с. 11 ыйын иһигэр 19 суол быһылаана бэлиэтэннэ, манна 2 киһи өллө, 31 киһи эчэйи ылла.

БЫҤЫЛААННАР СИЭРТИБЭЛЭРИН КЭРИЭСТЭЭН

Сыл аайы сэтгнннн үһүс баскыһыанньатыгар суол быһылааннарын сиэртибэлэрин кэриэстиир бүтүн аан дойдутаагы күн бэлиэтэнэр. Быйыл бу күн сэтгнннн 18 күнүгэр түбөстэ. Сэтгнннн 20 күнүгэр суол быһылааннарын сиэртибэлэрин кэриэстиир аан дойдутаагы күн улуустаагы ГАИ көбүлээһининэн тэрилиннэ. Бу күн автопробег буолла. Акция сүрүн сыалынан суол быһылааннарын сэрэтии, суол айанын кыттыылаахтарын культуураларын үрдэтии буолар. Тэрээнигнэ «Ленский нэһилиэк» МТ баһылыгы солбуйааччы П.Л. Федоров, оскуола оҕолоро, село олохтоохтору кыттыһыны ылыллар.

Иоанно-Предтеченскэй церковь салайааччыта иерей Павел (Слепцов) суол быһылааньгар өлбүт дьону өйдөөн-санаан молебэн сулууспатын ыгыта, автопробег кыттыылаахтарын алҕаата, бу акция суолтаһын кэпсээтэ. ГАИ начальнига Н.А. Петров манньк акциялары ыгытар наадалааһын, дыонго үөрэтэр-өйдөтөр суолталааһын эттэ.

Ол кэммэ автопробег кыттыылаахтара: Хатын Арыы оскуолатын 6-7-с кылааһын үөрэнээччилэрэ, «Айан-транс» ХЭТ автобуһа, РОСТО массьыналара, ИП О. Дмитриев, «Суһал көмө» массьыната, «Автоледи» кулууп чилиэннэрэ о.д. Нам селотун устун, ол кэммэ Нам — Хамаҕатта — Никольскэй — Партизан — 1 Хомустаах — Нам маршрутуһунан сылдьан акцияга кыттыннылар. Автоколонна биир интэриһинэй көстүүтүнэн кырааннаах массьынаҕа аварияга алдьаммыт массьынаһы тийээн айаннааһын буолла. Оскуола оҕолоро суопардарга «Нет жертвам ДТП!» диэн листовкалары түгэттилер, Хатын Арыы оскуолатын 7-с кылааһын үөрэнээччигэ Катя Окомова рупорынан суопардарга анаан бэйэтин этиитин иһитиннэрдэ. Ол кэммэ суол быһылааннарын сиэртибэлэрин кэриэстээн халлаанга манан шариктар ыгытылынылар.

В. РЫКУНОВА

Дьыллар уонна дьылҕалар

Үлэ Албан аата уонна Үлэ Кыһыл Знамята уордьаннардаах чулуу оҕуруотчут И.А. Колесов үйэ-саас тухары Михаил Ефимович Николаевка махтанара.

Вероянскэйга учууталлыы сылдьан уопуска ылан, төрөөбүт-үөскээбит дойдубар Намга, 1 Хомустаахха, убайбар күүлэйдии кэлбитим. Атырдыах ыйа этэ, биир үтүө сарсыарда «Хара быллыт» диэн сиргэ, үс бастаах өрүс салаатыгар күөгүлүү барарга сананним. Барытын тэринэн, тимир ат уларсан айаннаатым, дыэ, тийибитим урут оҕо сылдьан от мустарбыт кырдалбын 12 га сирин барытын хоруттаран хортуппуй бааһынага гыммыттар, хортуппуй бөҕөтө үүнэ сытар эбит. Ыраах бааһына кыгытыгыгар тыраахтар, уу носуоһа көстөр, таһыгар биир киһи сылдьар. ХТЗ-7 тыраахтарынан биир киһи хортуппуй көмрө сылдьар, кинилэргэ тийээн кэлбитим тастын быраатым Киэсэ тыраахтарынан, носуоһун өрөмүөннүү сылдьар эбит. Миэхэ үсгэригэр тоһуйда, «тиэхинькэм эргэтэ бэрт буолан эрйдээтэ, санаам дэлби түһэр, саппаас чаас булан биэрбэттэр» диэтэ. Мин уруккута тырах-

МИНИИСТИР ОҔУРУОЧЧУККА КӨМӨТӨ

тарыыс буоламмын көмөлөһө түстүм, быраатым махтанна. ХТЗ-7 тыраахтарга 12 саастаах улахан уола Алик кини онугар хортуппуй көмрө сылдьар эбит. Онтон мин кинилэртэн чугас соҕус салааҕа күөгүлүү бардым, ол турдахпына «ГАЗ-69» легковой массьына мин аттыбынан кэлэн ааһан, Киэсэҕэ тийээн тохтоотулар. Үһүэ эбиттэр. Биир киһи хортуппуй үүнэн турарын көрөр, икки киһи тиэхинькэни тула эргийэллэр. Быраатым илиитэ күөрэннэс, тугу эрэ итэҕэһи кэспиир курдук мин көрдөхпүнэ, ол икки ардыгар массьыналарыгар олоорот бара турдулар. Быраатым үөрбүт-көпшүт сирэйдээх сүүрүү былаастаах миэхэ тийээн кэллэ: Министир Михаил Ефимович Николаев үлэһиттэрин кытта мин үлэбин көрө-билсипэ кэлбиттэр, үүнээйибин хайҕаатылар, «тиэхинькэн эргэтэ бэрт эбит, сэрэдэҕэ куоракка кири, мин тэрилтэбиттэн сана тыраахтары биэриэм» диэтэ, үөрөн хаалан тугу да кыайан эппэтим. Сэрэдэҕэ сана тыраахтары бэйэтин хаамтаран таһаарыахпыт,»- диэтэ. Ол курдук оностон сарсыарда сөпкө туран куораттаатыбыт. Министрствоҕа тийэйт, Михаил Ефимович баарын, суоһун ыйгытыбыт, муннаахха барда диэтилэр. Оноука секретары кыыс ыскылаат үлэһитин ыйан биэрдэ, ол киһиэхэ Михаил Ефимович сорууда биэрбит эбит, тыраахтары биэрэргэ. Ыскылаакка тийэйт биэрэр тыраахтарын көрдүбүт, мотуоруттан чорбойорун барытын устан ылгыттар, биһиги көрөөт да ылбашыт диэтибит. Михаил Ефимовичка итэҕэһин туһунан сурук хааллардыбыт. Бээтинсэ сарсыарда 5 чааска сана ДТ-75 тыраахтары, уу носуоһун аҕалыттар, төннөн иһэн этэн ааспыттар. Быраатым Киэсэ тизэҕэйэ-саарайа чэйдии охсоот, бааһынагыгар ыстаммыт, тийибитэ уу носуоһа, тыраахтар үрдүк томтор үрдүгэр туралларын көрөн «үөрүүбүттэн ытамныһыдым» диэн кэпсээтэ.

Иннокентий Алексеевич 1968-1993 сс. диэри «Нам» совхоз хортуппуй үүннэрэр звенотун салайыта. IX-X пятилеткалар социалистическай куоталаһыларын кыайыылааҕа. Кини салайар звенота 1981, 1983, 1989 сс. республикага үрдүк үүнүүнү ылгыта. Ону уордуннара туоһулууллар, ол барыта Михаил Ефимович хараһын дальгар киллэрэн көмөтө-сүбэтэ дьонулар, үлэһиттэригэр үйэ-саас тухары өйдөбүннүк буолан билингнэ диэри кэпсэл буолан хааллаҕа.

С.С. КОЛЕСОВ

үлэ тыгыл ветерана, 1 Хомустаах

Сага поликлиника үлэҕэ киирбитинэн

19-с үйэ бүтүүтүн диэки Нам олохтоохторун элбэх туруорсууларын, көрдөһүүлэринэн харчы хомуйсан эргэ дьиэни арендаһан өрөмүөннээн 1893 с. бастагы фельдшерскэй пуун аһыллыбыт. Эмиэ туруорсуу бөҕөнөн нэһилиэннэ харчы хомуйсан 16 тыһыынча солкуобайга 1904 с. Игнатьев Василий Максимович (маастар Баһылай) 3 дьиэни тутан кылбатан кэбиспит. Ол дьиэлэри сүүсчэкэ сыл амбулатория оностон эмтэнэн-томтонон туһанан кэллэхпит, ханан да хамсаан көрбөтөх, сытыбатах, кэнники пристройдар тэйэн аһыллан тымныйбыта. Саха да туттааччыга сагыыр буолар эбит: улахан махта Маастар Баһылайга! Туох-ханньк дьон ол саҕана үлэлээтилэр диэтэххэ манньк.

1898-1902 сс. Наймарк диэн фельдшер соҕотуһун үлэлээбит. Кэлин 9 сыл устата Наймаркы кытта Соловьев, Эверстов, кэлин быраастар Геллер, Пик.

1918-1919 сс. Бушков Пантелеймон Дмитриевич, кинини кытта Эверстов Иннокентий Ионович.

1924 сылтан «Культурнай революция» диэн сылларга медиктэр син эбиллэн испиттэр:

	1924	1935	1936	1937
Быраас	1	1	2	2
Фельдшер	2	5	5	5
Акушерка	2	2	5	4

Бу медиктэр амбулаторияҕа прием онороллоро, стационарга сытар ыарыахтары эмтииллэрэ, бэрт кизн сырдатар санитарнай үлэни нэһилиэннэҕэ ытыталлара.

1932 с. диэри улуус территорията олус кизн этэ. 1925 с. үлэлээбит фельдшер Павлова ахтыгытыттан аахтаахха: «Вызвант Батамаайыттан сылайан-элэйэн айаннан кэлбитин Көдөһү нэһилиэгэр (билигин авиапорт Маҕан диэки) ыгырыы кэтэһэн олодор эбит. Ол курдук хантан эмэ вызвант кэлэргэр 2-3 сыарҕалаах ат кэтэһэн бааллар турар буолар». Суумка-тыгар тоскууга туттар чартарын уктан, оччотооһу эмп-томп сыһыһын, бэрэбээскилиир матырыяаһын, оргутулубут аҕыһах инструменын симэн улахан сангыһах кэтэн, хос-хос таһан, атаҕар түүлээх холуоһаны тыс этэрбэһин таһынан анньынан сыарҕалаах атынан барара, сайын ыгырдыах атынан Сииттэнэн, Салбангынан уода. сирдэринэн сылдьара.

1927-1937 сс. манньк быраастар сорох кылгастык, сорох син хас да сыл Сизых И.М., Стрелов, Александров, Местников А.А., Альперович, Новосельский, Лаврова К.Д., Потапов А.Г., Бабич, Григорович, Ли Мария үлэлээбиттэр. Потапов Александр Георгиевич Нам улууһугар уһулуччу үрдүктүк ытыктанар эбит. Архыыпка үлэлиир режимэ суруллан хаалбыт. Күн бастагы агарыгар сытар ыарыахтары көрөр, эмтиир, операциялыыр эбит. Эбиэттэн кизнэ 1 чаас хирургическай прием, 1 ча-

ПОЛИКЛИНИКА ТУҤУНАН САНААЛАР

ас акушерскэй, 1 чаас харах ыарыахтары, кизнэ 8 чааска сытар ыарыахтарын обходтаан тахсар эбит. Казань университетин ситиһиилээхтик бүтэрбит, 2 сыл Санкт-Петербурга ааттаах Россия хирурдарыгар Оппельга, Выгодскайга клиникаҕа стажировка барбыт, уопсай полостной, акушерскэй, харах операцияларын онортуур эбит, инструменнара немецкэй буолар эбит. Ону таһынан кини аахпыт лекцияларын номох гыннан өргө дьылы кэспииллэр эбит нэһилиэннэ ортотугар. Саамай ыарахан күн-дьыл медиктэргэ сэрйи сылларыгар ыган кэлбит. Күннээҕи ыарыахтары көрүү-исти, эмп-томп тийибэт, олох да суох кэмигэр, ас олох кырыымчык этэ, быраастар төһөлөөх эрйдэммиттэрэ буолуой?!

Амбулатория быраастарыгар биир улахан эппиэтинэстээх үлэ призывной комиссияҕа үлэ буолбута. «Годность» ылыгытар фронтка бараллар. Биир комиссия кэнниттэн А. Потапов: «Бу хомуурга Салбан оҕолоро төрөлкөйдөрө, бөдөннөрө уһулуччу эбит»,- диэн эппитин кэспииллэр этэ. Нэһилиэннэ эрэ ортотуттан буолбатах, быраастар эмиэ мобилизацияга түбөһөн фронтка барыттар: быраас Суходольскэй А.И., Ольховскэй В.С., Партизантан төртүттээх фельдшер Петров Феодосий. Ити бириэмэҕэ медперсонал үксэ нуучка кыргыттары эбит. Сууялалара оһуобай ыраас, таһаһы оргутан, хлордаан олох эргэ да таһаһы үп-үрүг гына сууялаллар эбит. Бэрэбээскилиир матырыяаһы эмиэ сууяан, оргутан хаста да тутталлар эбит. Биинтэлэри сууяан хат эргитэн автоклавтаан тутталлар эбит. 1943-44-45-47 сс. тыһынаах хаалбыт саллааттар сэрйигэ ылыт эчэйиилэрин эмтэҕэ 100-150 киһи уоһука турбуттар. Нам селотугар көрдөххө элбэх аһар атаҕа суох, мас атахтаах, баттыһаһынан тирэнэн хаамар дьон, хара бэрчээккэлээх илиилээх дьон, сирэйдэрэ-харахтара эчэйбит дьон элбээбитэ. Атаҕа суохтар промкомбинакка бондарнай сыах диэнгнэ, кирпиччэ үктүүр сыахха дыһалга сылдьаллар эбит. Ол саҕана райсобес үлэтэ тахсыылаах эбит. Оно бэйэтигэр кэлэн амбулатория быраастара ВТЭК комиссия чилиэннэрэ буолан ыарыахтары инбэлииккэ таһаараллара, дьыала толоруллара. Олохтоох комиссия 1975 с. диэри үлэлээбитэ. Амбулатория быраастара курстарга үөрэнэллэрэ, үлэлэрин, биллэн турар, республикаттан да бэрэбиэркэлэнэллэрэ.

1953-1961 сс. 7 учаастактаагы балыһалар аһыллаллар, 19 фельдшерскэй-акушерскэй пууннар, 19 быраас, 63 фельдшер, акушерка үлэлиилэр. Социальной ыарыһыны — туберкулеһу, трахоманы утары үлэҕэ республикаттан улахан үп көрүллүбүт. Тубдиспансер 50 куйкалаах, 3 быраастаах, фельдшердээх, эл-

бэх сиэстэрэлээх аһыллан тигинччи үлэлиир. Амбулаторияҕа 3 харах бырааһа, учаастактарга 30 трахоматознай пуун, 150 куйкалаах трахоматознай площадкалар аһыллаллар. Амбулаторияҕа 1946 с. оҕо уонна дьахтар консультациялара аһыллыбыттара. Педиатр Шокланова бастагынан тэрийэн үлэлээбитэ. 60-с сылларга поликлиникаҕа биир хоско клиническэй лаборатория 2 лабораторнаах аһыллыбыта, ол иннинэ стационарга биир медисистэҕэ кылгас хаан, иик анализтарын эрэ ылааллара.

Поликлиникабытыгар сылтан сыл үлэ хайысхата элбээн, көрүү тупсан иһэр. Стоматологияҕа уһундук 1 фельдшер-быраас үлэлээбит буоллаһына, хас да стоматолог үлэлиир, аппаратар тубустар тупсан иһэллэр. Амбулаторияҕа биир терапевт үлэлээбит буоллаһына, 3 учаастагынан биир тыалары көрөр терапевт тэнгэ көрөллөр. Хирургическай, неврологическай, лор-кабинет, психиатрическай, наркологическай, инфекционной, кожно-венерологическай, рентгеновскэй кабинеттар тустуһунан сайдан бараллар. Харах кабинета улахан киһини көрөр, оһону туһунан көрөр, толору аппаратаах, штаттардаах тустуһуна хайысхалаах сайдан барыттылар. Лаборатория эмиэ туһунан быраастанан, элбэх лаборанткаһанан, аппаратара элбээн араас элбэх клиническэй, биохимическэй анализтары онортуур кыаһырыттылар.

Рентген-кабинет эмиэ хас да быраастанан, лаборантанан, аппаратара элбээн иһэр. УЗИ-аппараат хас да буолла, ФГДС, ЭКГ аппаратагар үлэлииллэр. Эссе биир республикаҕа сэдэх УЗИ-аппараат баар, сүрүҕү көрөргө, диагноз туруорарга улахан көмөлөөх тэрил: сүрэх былчыһа төһө халыһаабытын, чараһаабытын, ханан тымыр төһө кыраабытын, тыаһын, ханан сэрэхтээх сир (миэстэ) баарын стрелканын ыйан биэрэр, дааннайдары сурууан таһаарар тэрил эбит. Онон сыллата поликлиника байан-тайан кыаһыран иһэр. Быраастар тустуһуна бэйэлэрин хайысхаларынан базаларын хоту аппаратаһанан, компьютерданан таптааллаах Нам улууһун дьонун көрөргө, эмтииргэ баҕалара улахан. Оноука бу хас эмэ сыл туруорсубут туруорсууларга, баҕарбыт ыра санаалара — сана поликлиника дьийэтэ кылбайан таһыста. Нам улууһун дьонун барыгытын бу поликлиника сана дьийэт сипитинэн эвэрдэлибин! Бука бары чэгийн-чэбдик буолуоһун, дьыоллоох буолуоһун. Саҕа дьийэбит үйэлэргэ Нам дьонун араҕаччылыы турдун.

В.И. МАКАРОВА,
Нам улууһун Ытык киһитэ, Саха Советскэй Социалистическай Автономнай Республикатын үтүөлээх бырааһа

МЕЛОДИСТ, ЫРЫЛАЖЫН АНДРЕЙ ЗАМЯТИН 55 СААЖЫН АЖ

Бу күннэргэ биһиги биир кин туттар ырыаһыпты, мелодист Андрей Замятин 55 сааһын томточчу туолла. Бу кэрэ-бэлиэ түгэнинэн туһанан киниттэн аһаах ыйыгытыга эппиэттиригэр көрдөстүм.

— Андрей Терентьевич, эн айар үлэм хаһаангыттан сааламмытай?

— Айар үлэм Намнаабы

— Дойдум туһунан патриотическай хабааннаах темаҕа уонна айылҕа кэрэ көстүүлэрин хохуйар ырыаларга охтобун. Ол курдук «Кыыс кэрэ — Нам сирэ», «Арбын миигин угуйар», «Таптыыр сирим Хатырык», «Туойуоҕун Ылдьааны», «Төлөннөөх Максиммыт», «Таһара кийиитэ сибэки», «Саһылык», «Ахтылҕан», «Там-

кэпсээ эрэ.

— Сүрүн үлэм туһунан кылгастык этэр буоллахха, иккис сылын киинэҕэ, хаартыскаҕа устар чааһынай предприниматель буолабын. Бу үлэбин олус сөбүлүүбүн. Тоҕо диэтэргин улуһум дьонун-сэргэтин олохторун үтүө-кэрэ түгэннэрин киинэҕэ, хаартыскаҕа устан үйэтитэн биэрэбин, оһон бу олус кэрэхсэбиллээх, махталлаах үлэ дии саныбын. Ону таһынан ыгырыы суруктары, махтал суруктары, презентационнай матырыяаллары, кылгас киинэлэри, роликтары сакааска ылан оноробун. Инники өттүгэр ити үлэм хайысхатын сайыннарар, кэнэтэр былааннаахпын. Сүрүн үлэм таһынан дьиз кэргэммин кытта айылҕаҕа сылдьан хаартыскаҕа, киинэҕэ устарбын, бултурбун, балыктыырбын олус сөбүлүүбүн.

Андрей Терентьевич туһунан олус элбэҕи, уһундук-киэнник кэпсээххэ сөп. Кини ол курдук киэн хайысхалаахтык, киэн эйгэлээхтик оһорор, үлэлиир.

КҮНДҮТҮК САНЫЫР КИИМ

Киһи олоһун устатыгар элбэх киһини кытта алтыһан аһара, ол олох халбаһнаабат ыйааҕа быһыылаах. Мин бэйэм олохпор элбэх үчүгэй дьону кытта биһиргэ үлэлээн-хамсаан кэлбиһинэн сүрдээбин астынабын. Ол гынан бара, ордук элбэхтик эн-мин дэһэн кэпсэтэр, санаабын үлэстэр киһилээгин олус үчүгэй уонна астык буолар эбит. Биһир оннук киһинэн миэхэ Андрей Терентьевич Замятин буолар.

Кини биһиги 1998 сыллаахтан билсэбит. Билсэһиит да бэрт сүдүргүтэ. 1998 с. Нам уллуһунгар дьаһалта төрүттэммитэ 200 сылыгар анаан, Нам уллуһун туһунан ырыа-хоһоон конкурса биллэриллибитэ. Бэрт элбэх киһи кытыспыта. Мин оччолорго Матрена Васильевна Петрова сүбэтинэн бу конкурса «Кыыс кэрэ — Нам сирэ» диэн хоһоону суруйан, олохтоох хаһыакка «Энсиэлигэ» таһаартарбытым. Ону мелодист-ырыаһыт А.Т. Замятин таба көрөн матыыбын айан, ол конкурс түмүгүнэн мелодистар күрэхтэһиилэригэр бастаан, иккиэн гран-при хаһаайытара буолбуппун. Хаһан даһаны манньк аакка-суолга тиксибэтэх киһи олус долгуйбутум, үөрбүтүм. Андрейга улаханньк махтаммытым. Онтон 2006 с. И.Е. Винокуров 110 сааһыгар эмиэ М.В. Петрова көбүлээһининэн ырыа-хоһоонго конкурс биллэриллибитэ. Онно мин «Чэй эрэ, доһоттоор, туойуоҕун!» уонна «Бар дьонгор тыһнааххын» диэн икки хоһоонум бастакы миэстэни ылбыттара. Ол хоһооннорбуттан Андрей «Чэй эрэ, доһоттоор, туойуоҕун!» диэн хоһоонмтор патриотическай, өрө күүрүүлээх, саха киһитэ чаччы астынар, киэн туттар ырыатын айытынан иккиэн олус астынабыт, үөрэбит, киэн туттабыт. Атын да дьон оннук саныыллара буолуо диэн бүк эрэнэбин. Бу икки ырыа ыраах ырыданан Москванан, Дьокуускайынан, Өлөөнүнэн о.д.а. сирдэринэн биллэн-көстөн ылламмыттарынан олус үөрэбит. Дьон таптаан ылыыр ырыалара буолбуттарынан астынабыт, дуоһуябыт. Андрей биһиги кыттыһан үлэлиэхпиттэн ыла бэйэ-бэйэбитин ситэрсэн, толорсон ырыа айабыт. Итэһэспитин-быһааспыттын эйэ-дэмнээхтик быһаарсан, биһир тылы булабыт. Оччоһуна бэртээхэй ырыалар кини ис дууһатыттан төлө көтөн тахсан, кынаттанан, дайдар даһан төрөөбүт-үөскээбит Нам уллуһун, онтон да атын сирдэринэн кэрийэ көтөллөр. Андрей мин хоһооннорбор уонча ырыалары айда. Ол курдук «Кыыс кэрэ — Нам сирэ», «Чэй эрэ, доһоттоор, туойуоҕун!», «Төлөннөөх чаһылхай Максиммыт», «Ахтыаһын-саһааһын», «Бокс — тулуур, бокс — дьулуур», «Таптыаһын бу кэрэ дойдуну!», Хатын Арыы нэһилигэтин өрөгөйүн ырыата, «Арбын миигин угуйар» диэн хоһооннорбор бэртээхэй матыыптаах патриотическай ырыалары айда. Бу ырыалар Нам дьонун-сэргэтин уоһуттан түспөккө, өр кэмнэ ылланаллара буолуо. Маны таһынан лирическай ис хоһоонноох хас да ырыаны айытын иһин дириһник махтаһа саныыбын. Оһортон «Оһо саасыт биһигэ», «Үйэлэргэ угуйдун» диэн ырыалара эмиэ ис киирбэхтэр, истиннэр. «Оһо саасыт биһигэ» диэн ырыаны оһуоһаларга ыллатар, туһанар киһи олус бэрт буолуох этэ. Онтон «Үйэлэргэ угуйдун» диэн ырыабытын Бүлүү педучилищета (билигин колледж) 85 сааһыгар анаан айыппыт уонна онно тиийэн Андрей ыллаабытыгар, хас эмэ көлүөнэ учууталлара бары хайһаан, доһсон ытыс тыһа доһуһоһоһоммытыттан, наһаа да үөрбүппүт. Элбэх киһи эһэрдэлээбит. Онтон ордук үрдүк, үчүгэй өйдөбүл бу кэмнэ миэхэ суох этэ. Андрей билигин даһаны айар үдэтин үгэнигэр сылдьар. Миэхэ эрэ буолуо дуо, Нам поэттары А. Кобяков, Макар Жирков, В. Уһниһкай-Саки о.д.а. тылларыгар элбэх ырыаны айан дьон-сэргэ биһирэбилин ылар. Кини аһардас мелодист эрэ буолбатах. Бэйэтэ бэртээхэй хоһооннору суруйан эмиэ ырыа айар. Таһаарыһым, киһи ымсыырыах, дэһиттэр талааннаах киһи. Эмиэ да артыыс, эмиэ да художник, эмиэ да журналист, эмиэ да бэртээхэй мас ууһа, эмиэ да фотограф, өссө киинэҕэ устааччы о.д.а. талааннара баһаам. Айылҕа ааттаах атаһа, буһчут буолуох киһи, идэтэ элбэҕэ бэрт, сиргэ, тыһа кыһан сылдьыбат. Үлэтигэр-хамнаһыгар хаайтарара үгүс. Малаһыһына, урууга, уус-уран концерттарга, араас тэрэһиннэргэ кыһа тиийэринэн кыттыһар, улуус таһымнаах фестивалнай көрүүлэргэ о.д.а. тэрэһиннэргэ барытыгар кыттар, уопсай дьыаланы өрө тардыһар, үчүгэйи көбүтүһэр үтүө адыһаһа үтүөкөн киһи. Дьэтигэр дэһнэ сырыттаһа куруук үлэли, түбүгүрэ сылдьар буолар. Ол быһыһыгар телефонуһан кими эрэ кытта кэпсэтэр, быһаарсар, күн солото суох сылдьар. Биллэн турар, кини итинник үлэлиригэр дьиз кэргэнин көмөтө, сүбэтэ-амата күүс, тирэх буолара саарбаһа суох. Дьэ, билигин 55 саасын туоллум, ама, иллэнсийэр инибин дии саныыра буолуо да, ордук түбүктээх, үлэлээх-хамнастаах кэмэ кэллэҕэ буолуо дии саныыбын. Атаһым бараһан! Сааһырдым диэн санныһыма, кырдыһан эрэбин диэн кыһаллыма. Тахсар күһүгүн күоттарыма, киирэр күһүгүн кэтэһимэ, мэлдьи үлэ-хамнас үһүгэр, үөрүү-көтүү аргыһааһа, сүүрү-көтө сырыт диэн Эйигиттэн аһа саастаах таһаарыһын алһаатаһым буоллун! Дьиз кэргэнин сылаас-сыһнаһа сһыһаныгар уйдаран, бары дьоллоох-соргулаах буолун! Эйиэхэ Саһам сирин хатан тымныһытын, уоттаах куйаһын курдук чэһиэн-чэбдик доруобуйаны баһарабын уонна «Алһаатаһым буоллун анаан» диэн хоһоонум тылларынан түмүктүүбүн:

Айар кутун арыаллаһан,
Туойар кутун доһордоһон,
Иэйэр имэн кыттыһаһан!

Айар талаан дьылыннан
Ырыа-тойук аргыһанан,
Анаһынан оһор диэммин
Алһаатаһым буоллун анаан!

Эһэрдэни кытта атаһын, доһорун Юрий ПОТАПОВ-САРГЫН,
Хатырык

ЫРЫА — ОЛОҔУН АРГЫНА

(Интервью)

педучилищеҕа үөрэммит сылларбар сааламмыта дьэххэ сөп. Онно Горнайтан кэлэн үөрэнэ сылдьар Петров Василий диэн таһаарыһым баянһа оонһуурга үөрэппитэ. Онтон ыла кыраһаан билэр ырыаларбын таһааран, кэлин бэйэм хоһоон суруйа-суруйа ырыа айа сатыыр буолбуппун. Бастакы матыыптарбын чугас таһаарыстарым эрэ истэллэрэ уонна үчүгэй ырыалары айаххын сөп эбит диэн сүбэлээбиттэрэ. Ырыа айарбар уһуйбут өссө биһир саамай махтаһар киһим — биһиги улуспут биллиилээх самодельной композитора Александр Григорьевич Дунаев буолар. Хамаһаттаһа учууталынан үлэлиир сылларбар кини дьизитигэр элбэхтэ хоһон-өрөөн түүн хойукка диэри хоһоон, ырыа суруйуутунан үлүһүйэн туран дьарыктанар этибит.

— Ханньк суруйааччылар айымньыларыгар сөбүлээн ырыа суруйаһын?

— Кэһники сылларга сүннүһүнэн бэйэбит улуспут поэттары хоһоонноругар

махтар» уо.д.а. ырыалары дьон сөбүлээн истэр.

— Саамай сөбүлээн алтыһар поэтын кимий?

— Ордук ыкса өр сылларга үлэлэспит поэтым Юрий Васильевич Потапов - Саргын буолар. Үгүс биллэр ырыаларым кини хоһоонноругар суруллубуттара. Бастакы ырыабыт «Кыыс кэрэ — Нам сирэ» буолар. Кэһники

Российскай Федерация Журналистарын соһуһун чилиэнэ, «Туллук хаара» мелодистар түмсүүлэрин биһир актыыбынай чилиэнэ, «Энсиэли» хаһыат общественнай корреспондента, Нам уллуһун, Хатын Арыы нэһилигэтин Ытык киһитэ, Саха Республикаһын культураһын туйгуһа. Соторуһааһыта 55 сааһын туолбутунан сибээстээн айар киһэтин улус олохтоохторугар бэлэхтээн дьон-сэргэ кини суруйбут ырыаларын дуоһуя истибиттэрэ.

Ол концерга улус дьон сөбүлээн ыллыыр, сорохторо официалнайа суох гимнинэн биллибит «Кыыс кэрэ-Нам сирэ», «Туойуоҕун Ылдьааны», «Төлөннөөх Максиммыт» ырыалар үрдүк таһымһа, өрө көтөүллүүлээхтик автор уонна улус, республика ырыаһыттары толорууларыгар ылламмыттара.

Андрей Терентьевич улус-таһы телевидениеҕэ, НПК-ға музей директоруһан үлэлээбит буолан алтыспыт дьоһо, доһотторо-атаһара элбэхтэр. Кини биһиргэ үлэлээбит коллегаларын олус истинник саныыр, сибээһин быспакка куруук кэпсэтэ, алтыһа турар.

Улууска биллэр биһир саамай киэн туттар ырыаһыптыһын, мелодистыһын Андрей Замятин 55 сааһын туолбут кэрэ-бэлиэ күһүнэһн истинник эһэрдэлибит, айар үлэтигэр өссө үрдүк ситиһиилэри, тус оһор дьолу-соргуну баһарабыт.

В. РЫКУНОВА

ырыа айа сатыыбын, кинилэр хоһоонноро миэхэ ордук чугастар. Ол курдук Ваһылай Уһниһкай — Саки, Юрий Потапов-Саргын, Андрей Кобяков, Макар Жирков хоһооннорун ордук сөбүлүүбүн. Кинилэр төрөөбүт дойдум кэрэ айылҕатын, дьонун-сэргэтин ордук чаһылхайдык хохуйаллар, арыяаллар.

— Ханньк ис хоһоонноох ырыалары ордук сөбүлээн суруйаһын?

суруйбут дьоһун үлэбитинэн Хатын Арыы нэһилигэтин гимнэ буолар.

— Айар үлэһэр инники сыалыһ — соругун?

— Ийэ туһунан үчүгэй, уостан түспэт ырыа суруйуохпун баһарыһым олох ыраатта, онно билигин сөптөөх хоһоон була иликпин. Дойдум туһунан ыччат сөбүлээн ыллыыр ырыатын айаһын баһарабын.

— Үлэһ, дьарыһын туһунан

Республикабыт кырдыаас оскуолаларыттан биридэстэрэ И.С. Гаврильев аатынан Нам 1 №-дээх орто оскуоланы сайдыыта улууспут историятын кытта быстыпат ыкса ситимнээх.

Үөрэхтэ дьобурдаах, талааннаах оҕолору кытта үлэ көрүнгөр медалистары иитэн таһаары туспа миэстэни ылар. Оскуола историятыттан ыллахха, бастакы медалиһы, оскуоланы 1954 с. кыһыл көмүс мэтээлинэн бүтэрбит Павел Рыков кин тутта ааттыбыт. Юбилейдаах сылбытыгар оскуола 4 медалиһы иитэн таһаарда: Стручкова Катя – кыһыл көмүс, Кузьмина Женья – үрүн көмүс (кылаас салайааччыта Рехлясова Л.С.), Гаврильева Нария, Сыромятникова Сардана – үрүн көмүс (кылаас салайааччыта Иванова У.М.).

Кэлинги сылларга оскуола үлэтин биир таһаарылаах хайысхатынан общественной тэрилтэлэри, организациялары кытта биригэ үлэлээһин буолар. Оскуола материалнай-техническай базатын хангатыга, талааннаах оҕолору өйөөһүннэ, учууталлар үлэлэрин көбүлээһиннэ попочителлэр уонна меценаттар улахан көмөнү оҕороллор. Онук дьонортон биир бастакынан ааттыбыт оскуола, улуус, республика Бочуоттаах меценаттарын, кэргэнни учууталлары, педагогическай үлэ ветераннарын, РСФСР оскуолаларын үтүөлээх учуутала Колесова Е.П. уонна үөрэҕири туйгуна, «Гражданская доблесть» бэлиэ кавалера, история учуутала, өр сылларга оскуола директорунан үлэлээбит, олус интэриэһинэй уонна баай олобу олоорбут киһи Данилов М.М. буолаллар.

Үтүө санаа киһини элбэххэ кынаттыр, инникигэ эрэли үөскэтэр. Оҕо бэйэтин кыабынан үөрэххэ, үөрэх тас өттүнэн ытыллар араас тэрэһиннэргэ, күрэхтэргэ ситиһинэн үгэс быһытынан сыллата «Ассамблея достижений» бырааһынныгар бэлиэтир. Ол курдук, сыллата ситиһиллэрдээх үөрэнээччилэргэ стипендия туттарыта буолар: РСФСР үтүөлээх учуутала Рехлясова С.К. аатынан стипендия математиканы үөрэттигэ ситиһиллэрин иһин, РФ үөрэҕири туйгуна, методист учуутал Шапошникова О.И. аатынан премия нуучча тылын уонна литературатын үөрэттигэ ситиһиллэрин иһин,

И.С. ГАВРИЛЬЕВ ААТЫНАН НАМ 1 №-Х ОРТО ОСКУОЛАТЫН 140 СЫЛЛААХ ҮБҮЛҮӨЙҮН КӨРСӨ

РФ үөрэҕири туйгуна, «Азия оҕолоро» Аан дуйдутаагы фонда стипендиата, «Учууталлар учууталлара» бэлиэ хаһаайына Попова А.С., оскуола 1968 с. выпускниктар ааттарыттан бастакы учууталлара Дураева А.Г. аатынан анал премия.

Меценатскай хамсааһын үтүө үгэстэрин салҕааччыларынан И.С. Гаврильев кэргэнин, Саха Республикатын үтүөлээх учууталын, ытыктабыллаах Раиса Николаевнаны, кинилэр уолларын, Саха Республикатын (Ил Түмэн) Государственной Мунһааһын депутатын Гаврильев А. И. киэн тутта ааттыбыт. 2008 с. Саха Республикатын Президентэ В.А.

базата бөбүргүүрүгэр, кабинеттары аныгылыы саҕа үөрэтэр методическай комплектарынан уонна компьютернай техниканын байытыга, оскуола иитэр-үөрэтэр үлэтэ таһаарылаах буоларыгар улахан оруулаах.

Үөрэхтэһин хаачыстыбата үөрэтии хаачыстыбатыттан быһаччы тугулукутаах. Коллектив биир санаанан салайтаран үлэлиир, тиһигин быспакка профессиональнай таһымын үрдэтэр, үөрэти ситимигэр саҕа инновационнай технологиялары туһанар буолууна, үөрэти хаачыстыбата үрдүүрө өйдөнөр. Оскуола педагогтарын ортотугар 6 РФ уопсай үөрэхтэһинин бочуоттаах

ликанскай «Сыл учуутала» күрэх лауреата буолбуттара.

Үөрэнээччилэр олимпиадага кыттар көрдөрүүлэрэ сыллата улаатар. 2011-2012 үөрэх сылыгар Россия регионнарыгар ытыллыбыт олимпиадаларга 197 оҕо кыттыбытыттан 22 оҕо бастакы миэстэни ылбыта, 52 оҕо олимпиада призера буолбута. Регионнаагы олимпиадага 9 үөрэнээчи кыттыбытыттан Попова Виленна ОБЖ предметигэр 2-с миэстэ буолбута. 2009 сылтан саҕалаан оскуола үөрэнээччилэрэ республиканскай экология, ОБЖ, нуучча тылын олимпиадаларын кыайылаахтара уонна Россия Кисловодск, Иркутскай, Улья-

Лазарев Михаил – Ураллаагы хайа государственной университетгар киэрэн ситиһилээхтик үөрэнэ сылдьаллар.

Математика, физика, информатика учууталларын методическай колбоһугун көбүлээһининэн (сал. Рехлясова Л.С.) 7-с сылын М.К. Аммосов аатынан ХИФУ преподавателлэрин кытта ситимнээх үлэ ытыллар. ХИФУ преподавателлэрэ ый аайы оскуола үөрэнээччилэригэр эбии үөрэҕи ытыгаллар, «Ленский кыраай» ФМФ, «Дьобур» кыһынны оскуола, «Уктэл» сайынны лааһырга дьарыктыллар.

Оскуола научнай-методическай үлэтин биир сүрүн хайысхатынан үөрэнээччилэр чинчийэр үлэлэрин тэрийии буолар. Сыттан сыл оҕолор региональнай, республиканскай конференцияларга кыттыылара үрдээн иһэр. Үөрэнээччилэр Москва куоракка Вернадскай аабыларыгар 4 сылын субуруччу кыттан лауреат, дипломант буолаллар. 2011-2012 үөрэх сылыгар республиканскай «Инникигэ хардыы» конференцияга 13 үөрэнээчи кыттыбытыттан Зырянов Кеша «Роль проекта «Чтобы помнили» в гражданско-патриотическом становлении учащихся НСОШ№1» дакылаата 3-с степеннээх диплому, Степанова Анна-Мария «Языковые особенности текстов рекламы» (сал. Максимова В.И.) дакылаата 3-с степеннээх диплому, Попова Виленна «Противопожарная безопасность: работа оборонно-патриотического клуба «Спасатель» (сал. Софронов А.М.) дакылаата 2-с степеннээх диплому ылбытара.

Бүгүн Нам 1№-х орто оскуола политехническай хайысханы туһуһарын быһытынан, үөрэнээччилэр профессиональнай бөлэмнэниилэрин таһыма үрдүүрүгэр усулбууйаны тэрийиигэ сүрүн болгомтотун уураар. Орто уонна профессиональнай үөрэхтэһин интеграцията оҕо инники олоһор бөйөтин миэстэтин буларыгар улахан көмөлөөтүн бүгүнгү күн көрдөрөр. Оскуола бу хайысханан үлэлээбит үгүс сыллаах үлэтин уопута 2011 с. «Политехническое образование в условиях сельской школы: опыт, проблемы, перспективы» бастакы республиканскай политехническай научнай-практическай конференцияга тарҕаммыта. 2012 с. Саха Республикатын үөрэбин министерствотын иһинэн дуальнай үөрэхтэһин концепциятын киллэрии конкурсулар кыайылаах тахсыбыта.

И.Н. МАКСИМОВ, Саха Республикатын үөрэҕири туйгуна, оскуола профессиональнай үөрэхтэһинин туйгуна, оскуола 2005-2012 сс. директора

ОСКУОЛАБЫТ ДЬОҢУН СИТИИИЛЭРЭ

Намская средняя общеобразовательная школа №1 им. И.С. Гаврильева. Октябрь, 2012 г.

Штыров ыйаабынан Нам 1№-дээх орто оскуолатыгар И.С. Гаврильев аата ингериллибит. Мантан ыла 4-с сылын оскуола хамаандата И.С. Гаврильев аатынан оҕолор улуустаагы эстафеталарын кыайылаахтара буоллулар. Ону таһынан И.С. Гаврильев аатынан анал стипендия үөрэнээччилэргэ уонна учууталларга 4-с сылын туттарылар.

Бочуоттаах меценаттарынан оскуола выпускниктара: Суорун Омоллоон аатынан Саха государственной опера уонна балет театрын дирижтэра, Нам орто оскуолатын выпускниктарын Ассоциациятын председатели Местников Г.Г., Саха Республикатын Ил Түмэн Государственной Мунһааһын депутаты, «Колми-95» САО генеральнай директора Румянцев Н.И. буолаллар. Кинилэр оскуола иитэр-үөрэтэр үлэтигэр, спорка, общественной үлэбэ үрдүк ситиһиллээх үөрэнээччилэргэ уонна учууталларга бэйэлэрин анал стипендияларын сыллата туттараллар. Бу барыта оскуола материалнай

үлэһиттэра, 17 Саха Республикатын үөрэҕири туйгуннара, 2-«Саха Республикатын учууталларын учуутала», 1-«Саха сиригэр методика», 1-«21 үйэ учуутала» үлэһиттэр.

Оскуола үлэтин хайысхатын биир сүрүн көрүгүнэн учуутал методическай таһымын үрдэтии буолар. Учууталлар научнай-методическай тэрэһиннэргэ уонна араас таһымнаах профессиональнай конкурстарга тиһигин быспакка кыттыылара үрдүк көрдөрүүлээх. Ол курдук, «Россия бастын учуутала» бүтүн Россия конкурсун кыайылаабынан 2009 с. математика учуутала Рехлясова Л.С., 2010 с. биология учуутала Аргунова-Стручкова А.И. буолбуттара. 2010 с. ОБЖ учуутала Софронов А.М. Саха Республикатын правительствотын граньы ылбыта, информатика учуутала Мухомлев Н.А. «Прорыв» дьон эдэр учууталлар республиканскай конкурстарын финалиһынан, 2012 сылга нуучча тылын уонна литературатын учуутала Иванова У.М. респуб-

новскай, Сургут куораттар олимпиадаларын кыттылаахтара буолбуттара. Ол курдук, 11 кылаас үөрэнээччилэрэ Кривошапкина Сахаяна 2009 с. экологияга 1-кы миэстэни, Сысолягина Лена 2010-2011 сс. ОБЖ предметигэр 1-кы миэстэни, Романова Лида нуучча тылыгар 1-кы миэстэни ылары ситиспиттэра. Бу үөрэнээччилэр көрдөрүүлэрэ үөрэтэр учууталларын Аргунова-Стручкова А.И., Софронов А.М., Иванова У.М. түбүктээх үлэлэрин ситиһиитэ буолар.

Көнники сылларга выпускниктарбыт талан ылбыт хайысхаларынан үрдүк уонна орто анал үөрэххэ кирииллэрэ үрдээтэ. Предметнэй олимпиада түмүктэринэн оҕолор Россия техническай үрдүк үөрэх кыһаларыгар кирииллэрин ситиһибитинэн аабыт. Ол курдук, 2008 с. Винокурова Юлия - Иркутскайдаагы государственнай технологическай университетка, 2010 с. Дьяконова Сардана - Санкт-Петербургтаагы государственнай университетка,

БИИР СИТИИ

И.С. Гаврильев аатынан Нам 1 №-дээх орто оскуола - улууспут уонна республикабыт биир кырдыаас оскуола тэриллитэ 140 сыллаах юбилейин көрсө төрөспүттэр оскуола традицияларын, үгэстэрин үрдүк таһымна таһааран, оҕолорбут үөрэнэр кыһалара сайдарынтупсарын туһугар сэмэй кылааппытын киллэрсэн үлэлээбит. Ол курдук төрөспүттэр оскуола администрациятын кытта ситимнээхтик, былааннаахтык үлэлэһэн материалнай-техническай базата хангырыгар, оҕолорбут үөрэнэр усулбууйалара тупсарыгар күүс-көмө буолабыт. Хас биридии кылаас кабинета сыллата төрөспүттэр көмөлөрүнөн өрөмүөннэнэр, аныгылыы мебелинен, линолеумунан хааччыллар, оскуола ис көстүүтэ саҕардыллар. Оҕолорбут биир сөбүлээн сылдар сирдэрэ библиотеканыт сангалы көрүннэригэр төрөспүттэр көмөлөрө кырата суох.

Оскуола, кылаас иһинэн ытыллар иитэр үлэбэ көхтөөхтүк кыттар төрөспүттэр үгүстэр.

Ордук үгэс буолбут «Ааһар дьизэ кэргэн», «Интеллектуальной дьизэ кэргэн», «Золотая осень», «Саҕа дьыл», «Ассамблея достижений», благотворительнай акцияларга, строевой хаамыы күрүбэр, паспордары үөрүүлээх быһыыга туттарыы, спортивнай күрэхтэһиилэр, туристическай слет, «Восходящая звезда» курдук тэрэһиннэргэ оҕолорбут айар талааннарын сайыннарарга, кинилэр үтүбэ-кэрэбэ угуйарга күүс-көмө буолаллар. Төрөспүтү кытта сыралаах үлэлэригэр үтүө түмүктэрдээх кылаас тар салайааччыларын уонна кинилэр бастын көмөлөһөөччүлэрин - родторкалар председателлэрин киэн туттан уонна махтанан туран ааттыбыт. Оскуола аҕаларын түмсүүтүн былааннаах үлэтэ сыл аайы күүһүрэр. Бу үлэни көбүлээччилэринэн буолаллар Зырянов Дмитрий Афанасьевич, Олесов Касьян Афанасьевич, Ядрихинский Михаил Михайлович, Павлов Степан Игнатьевич, Жирков Дмитрий Семенович, Винокуров Иван Маевич уода.

2008 с. - дьизэ-кэргэн сылыгар төрөспүт комитетта, оччотооһу председатель Неустроева Авдотья Петровна көбүлээһининэн «Төрөспүттэр Бочуот кинигэлэрэ» олохтоммута. Онтон ыла бу кинигэбэ оскуола иитэр-үөрэтэр үлэтигэр сүдү кылааттарын киллэрибит төрөспүттэр Петрова Альбина Петровна, Зырянов Дмитрий Афанасьевич, Рожина Евдокия Дмитриевна, Слепцова Наталья Андреевна, Неустроева Авдотья Петровна, Малышева Рея Иннокентьевна, Олесов Касьян Афанасьевич, Ядрихинский Михаил Михайлович, Ваишева Анастасия Михайловна ааттара ааттанан оскуола историятыгар кирибитэ.

Төрөспүттэр оскуола кытта ыкса сибээстэһэн үлэлирибитигэр оскуола администрацията, кылаас салайааччыллара, социальная педагогтар сүбэлэрэ, көмөлөрө, өйбүллэрэ улахан оруулаах. Бу бары үлэбит түмүгэ көстөр төрөспүт комитетын үлэтэ үс сыл тухары «туйгу» сыананан сыаналанна.

Е.Д. РОЖИНА, төрөспүт комитетин председатели

САМАЯ СЧАСТЛИВАЯ ПОРА

Школа навсегда останется в моей памяти как самая счастливая и светлая пора. Когда я первый раз переступила порог средней школы, то испугалась, что могу заблудиться в ней. До того она казалась мне огромной. Для меня открылся новый мир: новые лица, новые впечатления, новые увлечения. Я всегда любила математику, и мне всегда казалось, что мне нет равных, но оказалось, что в моем новом классе есть дети, которые лучше меня разбираются в ней. Моему негодованию и возмущению не было предела. Ох, уж эти амбиции! Сколько было нервов по этому поводу, сколько было сил потрачено за внимание учительницы математики Лидии Степановны. Но потом я поняла, что во всем нельзя быть первой. Это был мой первый жизненный урок в моей школе. Еще в младших классах, благодаря урокам литературы, я полюбила книги, за это отдельное спасибо моим учителям Екатерине Петровне и Елене Егоровне.

Рассматривая детские анкеты, которые мы заполняли друг другу, вспоминаешь, что мы были одинаковыми детьми: слушали

одних и тех же исполнителей, смотрели одни и те же фильмы, любили одни и те же блюда. Мы были одинаково счастливы в детстве: мы скучали по Наталье Васильевне, когда она была на больничном, и когда приходила, мы все радостно обнимали ее с довольными лицами. Я думаю, мы родились в хорошее время. Когда мы были детьми, мы играли на улице, проводили время с друзьями, веселились, хулиганили чуть-чуть, все делали сами. Сейчас нынешние дети больше времени проводят за компьютером, чем в движении с друзьями.

Учиться можно где угодно - было бы желание. Но школа - не только учеба и общение со сверстниками. Для меня школа - это сокровищница моего детства, о котором благодаря моим учителям и одноклассникам я буду вспоминать только с радостью.

Маша ЕЛИСЕЕВА, выпускница 11 «а» класса 2012 г., студентка 1 курса Российского государственного гидрометеорологического университета, г. Санкт-Петербург

КИЭН ТУТТАБЫН

И.С. Гаврильев аатын Нам 1 №-дээх оскуолатын 3-с кылааһын үөрэнээччигэбин. Биһиги 3 этээстээх таас саамай улахан оскуола үөрэнэбит. Оскуолабыт олус элбэх түннүктээх. Түннүгүн ахсаанын биридэ табаарыспынаан ааба сатаабышпыт да буккуллан хаалбышпыт. Сарсыарда аайы оскуолам диэки сүүрэн иһэн түннүктэр сырдык уоттарын көрөн үөрэ түһэбин. Учууталым аата Карамзина Мария Васильевна. Кини биһигини олус үчүгэйдик үөрэтэр. «Эйэлээх буолун, бары биридэ сүлдүүн» - диэн куруук этэр. 2 –с кылааска үөрэнэ сүлдүүн каникул кэмигэр учууталбын наһаа ахтаммын оскуолабыт кэлэ сүлдүүнүбүтүм.

Биһиги оскуолабыт быйыл 140 сааһын туолар. Манна олус элбэх үөрэнээччи, учуутал үлэлээбит. Мин эбээм уонна эһээм бу оскуолабыт 40-нуу сүл үлэлээбиттэр. Эбээм Сивцева Ульяна Александровна саха тылын, эһээм Хоютанов Николай Романович нуучча тылын учууталларын. Билигин кинилэр суолларын батыһан мин ийэм, Посельская Туйаара Николаевна, эмиэ бу оскуолабыт алын кылаас учууталынан үлэли сүлдүүн. Үһүннэрин үлэлээбит сүлдьарын холбоон эбэн көрбүтүм 100-чэкэ сүл буолбуттун олус соһуйбутум.

Тапталлаах оскуолабын үбүлүөйүнэн эвэрдэлибин. Улуу бастын оскуолатыгар үөрэнэрибинэн киэн туттабын!

Коля ПОСЕЛЬСКАЯ,

Нам 1 №-дээх орто оскуолатын 3 – с кылааһын үөрэнээччигэ

МИН КЫРДЬАҢАС ОСКУОЛАМ

Мин үөрэнэр оскуолам быйыл 140 сыллаах үбүлүөйүн туолар. Ол аата кини 140 сүл анараа өттүгэр аһыллыбыт, ол тухары киниэхэ төһө элбэх оҕо үөрэммиттэ буолуой ... Онно үөрэммиттэрэ мин эбээм, ийэм, аҕам, убайдарым, таайдарым, эдьийдэрим. Мин дьэс кэргэммэр бары бу кырдыаҥас оскуоланы араас сүлдьарга бүтэрбиттэр, бары үлэһит буолбуттара. Мин дьоммун үөрэспитт учууталлар билигин үлэлээбэттэр, билигин барыта сана, эдэр учууталлар. Сылтан сүл сайдан оскуола тупсан иһэр. Намга киириигэ кини 3 этээстээх мап-манган дьэс дьэндэйэн, айаннаан иһэр кини хараҕар быраҕыллар. Оскуолам киэн кылаастара, уһун көрүдүрдэрэ, үрдүк спортзала, миньигэс астаах остолобуойа - бу барыта биһиги билигин үөрэнэр кэммит. Биһиги оскуолабыт - Намга бастакы оскуола, саамай кырдыаҥас оскуола, саамай баай оскуола.

Кырдыаҥас оскуолам аатын түһэн биэрэхпит суоҕа, үөрэххэ кыһаллан ситиһилээхтик оскуоланы бүтэрэн үлэһит дьон буолуохпут диэн эрэнэбин. Үөрэнэр оскуолабыт тупсан, сайдан, улаатан истин. Элбэх ситиһилээх буоллун.

Кирилл САВВИН, 7 «а» кылаас үөрэнээччигэ

ШКОЛА – НАШ ВТОРОЙ ДОМ

Школа – наш второй дом. С нее начинается все главное в судьбе человека. Школа дает не только знания, но и ничем незаменимый жизненный опыт. Она готовит нас к новой интересной жизни. В этом году моей любимой школе исполнилось целых 140 лет! У школы богатая история. Она по праву может гордиться своими легендарными выпускниками: М.К. Аммосовым, И.Е. Винокуровым, И.Д. Чагылганом-Винокуровым, Талланом-Бурэ, Е. Шапошниковым и мн. др. Школа близка мне тем, что здесь учились моя мама, братья, сестры. Здесь работают самые лучшие учителя, я ни разу не пожалела о том, что училась в этой школе. Хотелось выразить особую благодарность Рехлясовой Л.С., Эверстовой Н.В., Мухомлеву Н.А., Гоголевой Е.Е., Обутовой С.И., Колесовой А.П. за ваш профессионализм, за терпение, за неустанный труд, умение понять каждого, за радость побед, которые удалось мне испытать не раз. А это удивительное чувство: ты ощущаешь прилив сил и хочешь стремиться к новым достижениям. С вашей помощью я открыла свое внутреннее «я». Но самое важное то, что здесь мне помогли определить выбор моей будущей профессии. Также в стенах школы я обрела своих лучших друзей.

Для каждого человека школа является самым светлым этапом в жизни. Так и для меня о моей школе останутся в моем сердце самые лучшие воспоминания. С юбилеем, родная школа! Желаю дальнейших успехов во всем, высоких достижений и процветания!

Катя СТРУЧКОВА, выпускница 11 «а» класса 2012 г., золотой медалист, студентка 1 курса ИМИ СВФУ

Учуутал. Бу тылларга биһиги олохпут сарсынньта, кэлэр кэскилэ иһиллэргэ дьылы. Учууталга ыччаты иитии-үөрэтии үрдүк аналын итэҕэйлэр.

Биһиги оскуолабытыгар холобур онгостор учууталларбыт, наставниктарбыт үгүстэр. Олортон кэпсэххитин баҕарабын 50 сылтан ордук олохторун оскуолабыт, оҕо иитиитигэр-үөрэтиитигэр анаабыт учууталларбын. Үйэ анараа биридэ идэҕэ энкилэ суох олоһу анааһын – бу мэээнэ киһиэхэ бэрриллэбэт олох сэдэх көстүүтэ. Оннук учууталларынан буолаллар

туһунан.

30 сүл устата оскуолабыт, 28 сүл оройуонна биология, химия учууталларын методическай холбоһугун салайан үлэлэспитэ. Итиччэ кэмгэ үөрэх оройуоннааҕы салаатын, республика учууталларын таһымын үрдэтэр институт, СГУ штабы таһынан методика, лектора, студенттар практикаларын салайааччыта. Оройуон нэһиликтэрин оскуолаһарын кэрийэн методическай көмөлөрү, семинардары, аһаҕас уроктары ыыталаан, опыт-санаа атастаһыта бара-

Быйылгы үөрэх дьыла Нам орто оскуолатыгар биридэ үөрэммит оҕолорбор ураты дьылы. Орубуна 55 сүл анараа өттүгэр эдэркээн Анисия Гаврильевна Дураеваҕа кырачаан бэйэлээх оҕолор «нулевой» кылааска үөрэнэ киирбиттэрэ. Олор ортолоругар биридэ үчүгэйдик баҕайы, арылхай ыраас баҕайы харахтарынан кип-киэнник көрбүт, мунуугар көлөһүн бөҕөтө бытыгыраан тахсыбыт Горик Горохов, улахан баҕайы баанчыктардаах Феня Шестакова, дуоспуруннаах Настя Тихонова, бэрт сыгыты, үөрүүнэн сыдыаайа сүлдүүн Ва-

Гаврил Местников театр үрдүк ситиһилэрин – Россия театральнай искусствотын деятелларын биридэмийэтин «Кыһыл көмүс маасканы», Россия Правительствотын, Президенын Махтал суруктарын таһааран оскуола оҕолоругар билсигиннэрибит умуллубат түгэн буолуохтаах. Онтон биһиги стипендиаттарбытын хайдах үөрэнэллэрин, туох ситиһилээхтэрин учууталбытын кытта тэнгэ көрө-истэ сүлдүүн уонна тэнгэ үөрэбит.

Анисия Гаврильевна: «Оҕолорум миигин өйүүргүт, куруук сүлдүүнү мин үйэбин уһатар, санаабын күүһүрдэр.»

ОҕО СААСПЫТ ДЬОЛЛООХ СУОЛЛАРА

лера Новгородов, Кеша Шапошников уонна да атыттар оскуола аанын атыллаан үөрэх аартыгар аан магнай үктэммиттэрэ. Ол күнү Анисия Гаврильевна күн бэҕэһээ буолбут курдук дьонкэтик өйүүргэ илдьэ сүлдүүн. Оҕолорго хортуоска сибэккитин дьөрбөгүн туттарбыттар. Кэлин, хайдах хойут баҕайы сибэккилэммит хортуоска эбитэ буолла диэн мунаара, сонньуа ахталлар. Үчүгэй учууталга түбэһии оҕо дьоло дириллэр. Маннайгы учуутал баар оҕо инники олоһор хайдах киһи буолан улаатан тахсарыгар туох баар билиитин, дьулуруун, дьоһуруун, олоххо көрүүтүн барытын биэрэр киһи! Оҕо үөрэххэ тардыһыта, дьонно сыйыһа, киэн эйгэҕэ бэйэтин тус олоһун сыалын ситиһэрэ, үлэҕэ, үөрэххэ дьулуура барыта маннайгы учууталтан тутулуктаах. Анисия Гаврильевна сымнаҕас сылаас сыйыһааннаах эрээри ирдэбиллээх уонна дириг билиилээх, үрдүк культуралаах учуутал. Күн бүгүнгэ дьылы биһиги кылааспыт оҕолоро Анисия Гаврильевнабытыгар куруук сүлдүүнү, билсэбит, үөрэ-көтө кэпсэтэбит.

Сыл аайы үөрэх дьылын түмүгүнэн начальнай оскуолабыт үөрэммит билиилэрин чингэспит 5-с кылаас туйгун үөрэнээччигэр Анисия Гаврильевна аатынан стипендияны 2004 сылтан 9 оҕоҕо туттардыбыт. Бу стипендияны учууталбытын кытта кылааспыт оҕолоро сүл аайы бэйэбит кэлэн туттарабыт. Быйыл ураты юбилейдаах сүл буолан Суорун Омоллоон аатынан Опера уонна балет театрын директора

диэн махтанар. Кини кырдык аарыма учуутал. Педагогическай үлэ, тыыл ветерана, Нам улууһун ытык киһитэ, «Учууталлар учууталлара», СР бочуоттаах ветерана. Сааһа 91-рэ! Кини биһиэхэ куруук холобур онгостор киһити буолар!

Биһиги кылааспыт оҕолоро ханна да, киминэн да үлэлээтэллэр бары үтүө суобастаахтык, бэринилээхтик, дьон ытыктабылын ылар гына олоһоллоро, үлэлиллэрэ - бу барыта Нам орто оскуолатыгар үөрэспит чулуу учууталларбыт үөрэтиилэрин, иитиилэрин түмүгэ!

Кылааспыт салайааччыта сүрдээх дириг билиилээх, киэн эрудициялаах саха тылын учуутала Кузьма Петрович Суздалов. Кини элбэх да хоһоону нойосуус ааҕан добулуратара. Аны труд уроугар маһынан уһанан араас тэриллэри онгорор буоларбыт. Нуучча тылыгар сэри ветерана Николай Романович Хоюта-

нов, Ольга Николаевна Колесова үөрэспиттэрэ. Географияҕа Николай Алексеевич Нифонтов, ырыаҕа Саха сиригэр билэр мелодист Серафим Павлов, черчениеҕа эдэркээн Василий Васильевич Майский, кэлин Иннокентий Прокопьевич Игнатьев, машиноведениеҕа Николай Филиппович Марков, историяҕа Роман Петрович Кутуков, физкультураҕа Степан Гаврильевич Кириллин, математикаҕа Пелагея Даниловна Баишева, физикаҕа Иннокентий Захарович Кривошапкин, француз тылыгар Владимир Владимирович Тищенко үөрэспиттэрэ, химияҕа

Мария Никифоровна Новгородова, Людмила Максимовна Чемерзанская, домоводстваҕа Елизавета Авксентьевна Винокурова үөрэспиттэрэ. Бары да сүрдээх ирдэбиллээх, уроок тематын хайаан да өйдөтөн, ылыннарар баран тэйэр учууталлар этэ. Кинилэргэ дьон сөргэ ытыктабылын ылар дьон буолан тахсыбыштыгыгар барҕа махталбытын, тапталбытын этэбит, бу кырдыаҥас оскуолабыт өрөгөйдөөх 140 сааһын туолар күнүгэр. Эһиги биһигини үрдүккэ таһаарыккыт, билии чыпчаалыгар ытынарбыккыт, олоххо тапталы, дьулуруу, тулууру ингэрибиккит, тапталлаах, хаһан да умнуллубат учууталларбыт!

Светлана ЕМЕЛЬЯНОВА, 1968 сүл 10 «б» кылаас выпускника, РФ уопсай үөрэхтээһин бочуоттаах үлэһитэ, РФ Журналистарын соһуун чилиэнэ

тас сибээстэһиллэргэ министрэ буолан аатырдыбыта. Виталий Петрович хас да омук тылын бэйэтин төрөөбүт тылын курдук баһылаабыт, киэн билиилээхкөрүүлээх үлэһит, салайааччы, филологическай наука кандидата, Государственной биридэмийэ лауреата. Учуутала Елизавета Прокопьевна үөрэспит оҕолорун ситиһиллэриттэн сүрдээһин үөрэр уонна киэн туттар.

Ханнык баҕарар киһиэхэ оҕо сааһа, оскуолаҕа кэмнэрэ, доһотторо, үтүөбэ-кэрэбэ такайыт учууталлара киһи үйэтин-сааһын тухары өйдүүсаны сүлдүүн биридэ кэрэ-бэлиэ, чаһылхай түгэннэринэн буолаллар. Итинник саньыллар Елизавета Прокопьевна кылаас салайааччыта буолан оскуолаттан кынаттаабыт кылааһын оҕолоро.

Мин үөрэспитт учууталларбын кытта тэнгэ 30-ча сүл биридэ үлэлээн холобур онгостор дьонум буолаллар. Күндү учууталларбыт, төһө да сааһырдыгыт, мэлдьи биһиэхэ чугаскыт, баай уопуккуттан кэспир-тарҕатар, сүбэлиир-амальыр дьон буоларгытыттан үөрэбит, астынабыт. Учууталларбытын күндүтүк саньыр оскуолабыт 140 сыллаах үбүлүөйүнэн сүһүөхтээх бэйэбит сүгүрүйэн туран эвэрдэлибит. Дьол, үөрүү, сир үрдүгэр баар бары кэрэ эһигинин өрүү аргыстаһын!

Я.Е. КОРЯКИНА, үөрэнээччигит, коллегагыт, оскуола музейин сэбиэдиссэйэ, СР үөрэҕириттин туйгуна (Төлбүрдээх төрүөккэ бачээтэнэр)

ниловна. Пелагея Даниловна оҕо сааһа, үлээннээхтэрин курдук, сэри ыар сыйларыгар ааспыт.

Аҕа дойду Улуу сэриитин кэмигэр 13 тыһыынча кэрингэ пионер колхозтар хонуларыгар, бааһыналарга, сүөһү иитиитигэр, түүлээхтээһингэ, балыктааһынна активнайдык кыттыбыттар. Ангардас 1944 с. пионердар, үөрэнээччилэр 500000 үлэ күнүн аахсыбыттар. Ол иһигэр Пелагея Даниловна бэйэтин сэмэй кылаатын киллэрибитинэн киэн туттар. Нам орто оскуолатыгар 5-с кылаастан

Үһүс учууталбыт - французскай тыл учуутала Максимова Елизавета Прокопьевна. Нам улууһугар, чуолаан Нам орто оскуолатыгар француз тылын 1952-1953 сылтан үөрэспиттэрэ. Бастакы учууталынан Арбатская Л.А. үлэлээбит. Елизавета Прокопьевна оскуола кэнниттэн Иркутскайдаағы омук тылын институтун бүтэрбит. Онтон ыла биридэ да сиргэ халбарыйбакка Нам орто оскуолатыгар 47

сүл үлэлээбитэ. Детсад кыра-кый оҕолорун английскай тылга үөрэспитэ. Искра курдук кыра нэһилиэк оҕолорун омук тылыгар уһуйбута. Бу үйэ анараа устата аатырар муодалаах, үрдүк культурулаах французскай тылга, кэники сыйларга, аан дойдуга норуоттар икки ардыларыгар уопсай тылы английскай тылга үгүс үөрэнээччини үөрэттэ. Ол иһигэр ангардас бэйэтин идэтигэр уһуйбут үөрэнээччигэ 45. Ону таһынан атын предмет учууталлара 20-чэ. Дьэ, дьиннээх учууталлар учууталлара!

Кини үөрэнээччигэ Артамонов В.П. Россияҕа, омук дойдутарыгар тийэ бэйэтин республикатын, Саха республикатын (Төлбүрдээх төрүөккэ бачээтэнэр)

ҮЙЭ АҢАРА ОСКУОЛАҒА АНАММЫТ ОЛОХ

РСФСР үөрэҕириттин туйгуна, Учууталлар учууталлара, Нам нэһилиэтин бочуоттаах гражданина, математика учуутала Баишева Пелагея Даниловна, РСФСР үөрэҕириттин туйгуна, Учууталлар учууталлара, Нам улууһун бочуоттаах гражданина, химия учуутала Габышева Елена Николаевна, Саха республикатын үөрэҕириттин туйгуна, Учууталлар учууталлара, Нам улууһун бочуоттаах гражданина Максимова Елизавета Прокопьевна.

Габышева Елена Николаевна 50 сүл энкилэ суох Нам оскуолабытыгар химия курдук умсугутуулаах предмети оҕолорго үөрэттэ. 1955 с. Саха государственнай педагогическай институтун естественнай факультетын бүтэрэн кэлэн биология уонна химия учууталынан үлэтин саҕаларыт. Үлэ киниискэтигэр биридэ эрэ суруйуу баар – ол 1955 сүл атырдыах быйын 15 күнүттэн Нам орто оскуолабытыгар учууталынан анаммытыгар

ра, эдэр учууталлары үөрэтэрэ. Оннооҕор оройуоннааҕы культуура дьэтигэр уонна Ленин аатынан колхоз кулуубугар химическай биэчэрдэри ыыпыттар, үгүс көрөөччүлэри опытыгарынан сөхтөрбүттэрин туһунан Елена Николаевна ахтар. Сыралаах үлэ түмүгэр 20 үөрэнээччи биология, химия учууталлара, 7 химикагрохимик, 130 эмп уонна 142 тыа хаһаайыстыбатын специалистара, 2 наука доктордара – Бочкарев И.И., Попов С.Н., 12 наука кандидатара бааллар.

Елена Николаевна кылаас салайааччытын быһыытынан 6 кылааһы бүтэттэрбитэ. Кини оҕолоругар ийэли кыһамньытын үгүс үөрэнээччилэрэ долгуяа ахталлар.

Математика курдук ыарахан предмети, өйдөнөрүк курдук, быһааран биэрэр олус уустук. Ол гынан баран 51 сүл устата ахсаанна уһуйбут учууталыгынан буолар Баишева Пелагея Да-

үөрэнэн ситиһилээхтик бүтэрэн Дьокуускайдаағы пединститутка үөрэнэ киирбитэ. Алын кылаастарга ирдэбиллээх, дьоһуннук үлэлиир Саха АССР үтүөлээх учуутала И. И. Шапошников, үрдүк кылаастарга дириг билиилээх саха интеллигена Г. А. Прядеников үөрэспиттэрэ.

1956 с. Пелагея Даниловна Дьокуускайдаағы пединституту бүтэрэн Хамаҕатта ситэтэ суох орто оскуолабытыгар педагогическай үлэтин саҕалаабыта. Онно икки сүл үлэлээн баран үөрэммит оскуолатыгар Намга бочуоттаах сынньаланна барыар диэри математика учууталынан айымнылаахтык, таһаарылаахтык үлэлиир. Эдэр учуутал улахан оскуолаҕа үлэтин саҕаларыгар үөрэспит учуутала И. И. Шапошников баара. Уруоктарыгар сүлдүүн сүбэлээн-амалаан, ыйан-кэрдэн биэрбитэ Пелагея Даниловна үйэ анараа учууталыгыгар олук буолбут буолуохтаах.

БИЛЭРИИЛЭР

ПОЛОЖЕНИЕ
о I наследном конкурсе
профессионального
мастерства:«Лучший специалист года МО
«Ленский наслег»»

1. Общие положения

1.1. I-й наследный конкурс профессионального мастерства «Лучший специалист года МО «Ленский наслег»» проводится местным органом исполнительной власти и специалистом, координирующим вопросы реализации государственной молодежной политики в с. Намцы Намского улуса Республики Саха (Якутия), в рамках программы «Реализация молодежной политики в МО «Ленский наслег» на 2012 – 2016гг.

1.2. Настоящее Положение определяет порядок проведения, критерии отбора, экспертизы и подведения итогов конкурса.

2. ОРГАНИЗАТОРЫ
КОНКУРСА

Организаторами конкурса являются:

- МО «Ленский наслег»
- «Молодая Гвардия Единой России» по Намскому улусу

3. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ
КОНКУРСА

Основной целью конкурса является повышение профессионального статуса и престижа молодых специалистов, работающих на территории с. Намцы, Намского улуса РС (Я), стимулирование их деятельности, повышение эффективности использования кадрового потенциала молодежной сферы, выявление кадрового резерва государственной молодежной политики.

Основные задачи конкурса: повышение эффективности реализации государственной молодежной политики (ГМП); выявление лучших специалистов; оценка уровня профессиональной подготовки кадров; повышение профессионального уровня молодых работников;

создание системы подбора и поддержки талантливых, высокопрофессиональных специалистов;

обмен опытом.

4. УЧАСТНИКИ КОНКУРСА

Участниками настоящего конкурса являются молодые специалисты организаций и учреждений, находящихся на территории с. Намцы Намского

улуса, работающие на данном месте не менее 3 (трех) лет:

Настоящим Положением устанавливаются следующие конкурсные места:

- 4.1. Номинация «Лучший специалист года МО «Ленский наслег»»; I место
- 4.2 2-е место
- 4.3. 3-е место
- 4.4. Остальные получают различные номинации по количеству полученных баллов.

К участию в конкурсе допускается не более одного участника от каждого предприятия.

5. РУКОВОДСТВО КОНКУРСА

5.1. Общее руководство конкурсом осуществляет комиссия Комиссия формируется из работников и депутатов МО «Ленский наслег», общественных работников наслега.

5.2. Комиссия решает следующие задачи:

- осуществляет контроль за соблюдением порядка проведения конкурса;
- определяет порядок и размеры финансирования конкурса; обеспечивает информационное сопровождение конкурса;
- осуществляет сбор заявок и конкурсных программ;
- формирует состав финалистов конкурса;
- определяет состав победителей.

6. ПОРЯДОК И ЭТАПЫ
ПРОВЕДЕНИЯ КОНКУРСА

I-й наследный конкурс профессионального мастерства «Лучший специалист года МО «Ленский наслег»» проводится один раз в год и является критерием работы и профессиональной подготовки молодых специалистов, работающих на территории с. Нам Намского улуса РС(Я).

Заявки на участие в конкурсе принимаются до 16 ноября 2012 г.

Также на участие в конкурсе предоставляют следующие документы:

- копия паспорта;
- копия трудовой книжки;
- характеристику с места работы;
- копию диплома.

I-й наследный конкурс профессионального мастерства «Лучший специалист года МО «Ленский наслег»» состоится 24 ноября 2012 г. в ЦД им. А.Ф. Шестакова в 12 ч.

Конкурс проводится в рамках праздничных мероприятий, посвященных «Неделе Молодежи в Намском улусе», и включает в себя проведение конкурсных испытаний:

Визитка (выход в служебной одежде) не более 5 минут

Выставка хобби (проводится отдельно в фойе, прикладное искусство и т.д.)

Видеомонтаж на тему «Мое родное село» до 5 минут

Спортивное выступление до 5 минут

Вопросы на знание Трудового кодекса РФ

Эстрадный выход (танец, песня, сценка и т.д.)

ОЦЕНОЧНАЯ ПРОЦЕДУРА
КОНКУРСА

Оценка номинантов конкурса осуществляется жюри по 10-балльной системе.

В ходе оценочной процедуры осуществляется оценка конкурсных документов и проводятся конкурсные испытания.

В состав оценочных критериев конкурсных документов входят базовые и специальные показатели.

К базовым показателям относятся характеристики номинанта:

- стаж работы в данной сфере; наличие образования; достижения, награды.

К специальным показателям относятся характеристики представленной программы:

- соответствие основным направлениям своей профессии; результативность; реалистичность, перспективность;
- знание основ своей профессии;
- инновационность;
- креативность

8. НАГРАЖДЕНИЕ

Определение победителей и лауреатов конкурса осуществляется жюри по результатам оценочной процедуры.

Победителям конкурса вручаются:

- 1-е место – двухкамерный холодильник SAMSUNG RL33SGMG 180 см;
- 2-е место – ноутбук Lenovo
- 3-е место – микроволновая печь с эффектом гриль;
- остальные участники награждаются специальными призами, грамотами и сертификатами об участии.

Каждая организация, направляющая специалиста на участие в конкурсе, готовит приз от имени своей организации.

9. ФИНАНСИРОВАНИЕ

Финансирование конкурса осуществляется Учредителями в рамках праздничных мероприятий, посвященных Дням молодежи в Намском улусе.

заказы на выполнение электромонтажных работ любого уровня сложности от нулевого цикла до подключения и работ по монтажу систем видеонаблюдения. Работы выполняются по Договору в соответствии с действующей нормативной документацией. Стоимость работ определяется на основании действующих расценок и сметного расчета. На выполненные работы предоставляется гарантия. Есть возможность обеспечения работ своими материалами. Для организаций возможен безналичный расчет или взаимозачет.

Также заключаются договора на обслуживание электрохозяйства организаций с оплатой по факту выполненных работ.

ДОВЕРЯЙТЕ
ПРОФЕССИОНАЛАМ!
НЕ ПУСКАЙТЕ ТОК НА
САМОТЕК!

Тел. 8-(41162)-41-283, моб. +7-924-367-84-11 e-mail: luger2306@mail.ru

50 лет ОАО АК «Якутскэнерго»
«СЧАСТЛИВЫЙ ПЛАТЕЖ»:
призы — добросовестным
потребителям!

Энергосбыт ОАО АК «Якутскэнерго» объявляет о проведении акции «СЧАСТЛИВЫЙ ПЛАТЕЖ», посвященный 50-летию ОАО АК «Якутскэнерго».

Участниками акции автоматически становятся все жители района — добросовестные потребители, не имеющие задолженности за энергоресурсы.

Беги, беги в Энергосбыт скорей —

За свет ты заплати сполна быстрее,
В энергоакции прими участие:
Когда ты без долгов — вот это счастье!

Будут разыграны сертификаты на приобретение бытовой техники, электроосветительных приборов.

Призовой фонд — 53000 рублей.

Розыгрыш состоится 21 декабря 2012 г.

Подробнее об акции можно узнать, обратившись в Намский участок Энергосбыта по адресу: с. Намцы, ул. И. Винокурова, 23/1, телефон 41-979.

* Сдаются помещения каменном здании «Алмазкредитсервис» по адресу: ул. Чернышевского, 14, информация по тел.: 41-2-85.

* «Алмазкредитсервис» выдает займы по программам: пенсионный, потребительский, до зарплаты, материнский, социальный, туристический, специальная программа для дальних сел: с. Хатас, с. Хатырык, с. Булус, с. Кобякон, с. Кысыл-Сыр. Тел.: 41-2-85.

* Экономить — платить самому себе! Предлагаем переводить по 10-15% от месячных заработков на наши накопительные программы по вкладам, и они принесут Вам достаток. Экономия сделает Вас миллионерами! Тел.: 41-2-85 «Алмазкредитсервис»

В м-не «Светлана» новое поступление: шубы норковые, из овчины, пуховики мужские, женские, детские, теплая одежда (трикотажные свитера, кальсоны), обувь зимняя (ботинки, сапожки, унты, угги).

УЧУРЭХ ТЫПТАР

Нам улууһунаабы ветеринарной управление ветеранын, 1 Хомуустаах нэһилиэгэр өр сыл ветеринарной бырааһынан үлэлээбит **ОХЛОПКОВА ГАЛИНА ИВАНОВНА** 55 сааскынан итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Талбыт идэвэр бэринилээхтик, үтүө суобастаахтык үлэлээбит түмүгүнэн Эн идэбин төрөшпүт уолаттарын талан ылбытара буолар. Баҕарабыт чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, чугас дьонун тапталларыгар угуттанан уһун үйэлэнэргэр, куруук кинилэргэ сүбэтинэн-амаһынан тирэх буоларгар.

Нам улууһунаабы ветеринарной управление уонна лаборатория коллектарыа

Күндү балтыбытын **АННА ПЕТРОВНА ФЕДОРОВАНЫ** өрөгөйдөөх үбүлүйгүнэн, олохун орто умурһанын эвэрдэлээн туран баҕарабыт саха алмааһын курдук кытаанах доруобуйаны, устата биллибэт уһун олох, дьон ортотугар, олох үөһүгэр куруутун күн курдук сыдыааһа, үөрэ-көтө, үлэлии-хамсыы, сүбэлии-амалыы, эмтии сырыт. Эийэхэ тыл бастыгын аныбыт, санаа үтүөтүн туһаайабыт, сүргэн көтөүлүнүн, үйэн уһаатын, алгыс үтүөтэ, санаа саргыта Эийэхэ эрэ тиийдин! Эн дьиз кэргэнгэр ил-эйэ энгэрдэстин, дьол, үөрүү тосхойдун. Инникитин даһаны үлүскэн үлэбит, үөрэхит үтүө түмүгэ көһүнүн.

Бииргэ төрөөбүттэрэ, эдьийдэрэ, күтүөттэрэ, санаастара, кийииттэрэ, балтылара, бырааттара

Убаастабыллаах күндү коллегабытын **ТАМАРА ГАЛИНОВНА ВАСИЛЬЕВНА** 55 сааһын туолар өрөгөйдөөх үбүлүйгүнэн ис сүрэхпиттэн эвэрдэлибит!

Баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, дьиз кэргэнгэр дьолу-саргыны, үлэвэр үрдүк ситиһиилэри.

Эвэрдэни кытары Хатырыктаабы участкавай балыһа

Күндү күн күбэй ийэбитин **КОРЯКИНА ВАРВАРА ИВАНОВНА** 75 сааскын туолар кэрэ-бэлиэ үбүлүйгүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Бу күн Эийэхэ эрэ анаан күөх халлаан куйаартан суһума сулулар эвэрдэли күлүмнээтиннэр, сэтгэннэ сатириир тымныта сымнаҕас тыһынын тулалаан Эн ыраас мөссүөнүн сырдатан эдэрдии эрчимгин эргиттин! Күн-дьыл өксүөнүн билиммэккэ, ыалдьар-кырдыар дьэни аахсыбакка, сэргэхтик туттан, чугас дьонун сылаас тапталынан угуттанан мэлдьи үөрэ-көтө сырыт! Эн күүстээх уонна кытаанах санаабыттан биһиги холобур ылан киэн туттабыт, кэскиллэрбитин иитэбит! Сүрэхтээх көнөтө, санаалаах ырааһа, үлэһит үтүөтэ буолангы бар дьонун махтала, үтүөтэ икки бүк эргийэ чингээтин! Алгыс бастыгын аныбыт, эвэрдэ эриэккэһин эгэбит!

Сизнэриг, оҕолорун, кийииттэрин, күтүөтүн

Саха республикатын Судебнай приставтарын Нам улууһунаабы салаатын начальнигин **АЛЬБИНА АФАНАСЬЕВНА ПЕСТРЯКОВАНЫ** өр сыллаах үчүгэй көрдөрүүлээх үлэтин сыаналаан Россия Юстиция Министрствотын уурааһынан II-с кылаастаах Юстиция советнига звание ылбыккынан ис сүрэхтэн үөрэн туран эвэрдэлибит!

Эн салайар эппиэттээх үлэлээх коллективин сыралаах үлэтэ Россия уонна Саха республикатын үрдүн үчүгэй көрдөрүүлэрин 2010-2011 сыллар түмүктэринэн республикага I миестэ тахсыбыта туоһулуур. Ити барыта Эн салайааччы быһытынан үлээ эппиэттээх, чуолкай, ирдэбиллээх сыһыанын, салайар дьовурун түмүгэ. Баҕарабыт инники үлэвэр өссө элбэх ситиһиилэри, тус олоххор айыыһыттарын аргыстастыннар, ийиэхситтэрин энгэрдэстиннэр, Эийгин куруук арчылыы, харыстыы сырыттыннар. Чугас дьонгор үөрүү-көтүү үксээтин, дьол-соргу тосхойдун. Биһиги Эн ситиһииттэн үөрэбит, астынабыт, киэн туттабыт.

Эвэрдэни кытта дьуөгэлэриг Ольга Егоровна, Евдокия Тимофеевна, Ирина Яковлевна, Матрена Иннокентьевна, Светлана Николаевна

Также в продаже имеются: одеяла, подушки, покрывала, матрацы, шторы, сумки, бижутерия, ювелирные изделия из серебра, игрушки, канцтовары, посуда, сувениры.

Продаем в рассрочку (без переплаты). Документы: копия паспорта, справка о заработной плате за 6 мес. + первоначальный взнос.

Наш адрес: с. Намцы, ул. Ст. Платонова, 3, тел. 41-4-52

СЪЕМКА СВАДЕБ И ТОРЖЕСТВ!

Желаете запечатлеть семейные торжества, свадьбы, юбилеи? Нет ничего проще — позвоните по телефону 42-9-48, 89243660623, 89141077316.

Мы приедем и по вашему желанию качественно, профессионально снимем на видео и фото с отличным оформлением. Также принимаем заказы на имидж-фильмы, музыкальные клипы, семейное фотографирование на дому, перевод из видеокассет на цифровые носители, монтаж и запись частных видеосъемок.

ИП «Замятин А.Т.»

ЫТЫКТАБЫЛЛААХ УЛУУС
ОЛОХТООХТОРО!

Мэлдьи ыраас ууну биһигиттэн атыылаһаахха сөп. Ону таһынан атыыга бааллар механической помпалар, электрической кулердар. Сакааһынан аҕалабыт. Кирдээх, саһарбыт уонна хайдылаах баллоннары төттөрү ылбаппыт.

Аппааны бөһ., Лена уул. 16-га. Дьизэ илдьэн биэрэбит.

Тел. 8914-300-11-70, 8924-873-73-

11 уонна 23-3-21.

ЫРААС УУНУ ИЙЭН — ЧӨЛ ТУРУКТАНЫАН!

Сэтгэннэ 24-25 күннэригэр күнүс 14.00 ч. Нам с. балаһанга **Николаев Григорий Егорович** арыгы, табах киһи этигэр-сиинигэр буортун, эккэ-хаанга дьайыыларын, хайдах ыраастанарга, эмтэнэргэ **маастар-кылаас ычтар**. Ону таһынан эмтээх отторунан хайдах туттарга үөрэтэр. Кирири — босхо.

От тиэйэр сыарҕа водилагыгар чурумчу (серьга) **атыылыбын** — 2500 с., трос крюга — 330 с.

Дьокуускай к., «Эмпилс +» м-н.

Тел. 89141013398

Сдаю в аренду помещения под офисы, магазины.

Адрес: с. Намцы, ул. К. Винокурова, 2/2, тел. 89142899296, 89142260319

Сылгы сизлин, кутуругун атыылаһабын, аадырыстан ылабын. Сыаната кэпсэтинэн.

Тел. 89246612815, 89681529024

Требуются рабочие на турбазу «Песчаная гора».

Подробности по тел. 89243674164

Грузовые перевозки до 2-х тонн по селу, по городу.

Тел. 89841160270, 89243661967

5 саастаах атыыр сылгы атыыланар эбэтэр бизэ атастаһабын. Тел. 25-2-50, 89640765451, 25-2-50 (1 Хомуустаах)

Замятин уул. чааһынай дьиз куортанмыбын.

Тел. 89141076469

РАСПОРЯЖЕНИЕ
19.11.2012 № 2019-р

Об организации контроля транспортных средств категории N, используемых для перевозки опасных грузов, категории M2, M3 на территории МО «Намский улус»

На основании телепрограммы Министерства транспорта и дорожного хозяйства Республики Саха (Якутия) от 09.11.2012 г. № 034-5344 о том, что в соответствии с приказом Министерства транспорта Российской Федерации от 26 января 2012 года № 20 с. распорядком:

1. Начальнику ММО МВД РФ «Намский» (Седальцев Р.А.) в срок до 01 января 2013 года провести разъяснительные работы с руководителями предприятий, организаций о том, что автовладельцы транспортных средств категории N, используемые для перевозки опасных грузов, категории M2, M3 должны быть оснащены аппаратурой спутниковой навигации ГЛОНАСС или ГЛОНАСС/GPS.

2. Редакции газеты «Энсиэли» (Касьянов В.Г.), НФ «Нам» НВК «Саха» (Шишкин Г.П.) совместно с органами ОГАИ, провести разъяснительные работы среди населения.

3. Контроль исполнения данного распоряжения возложить на заместителя главы улуса по строительству, промышленности и ЖКХ Матвеева С.С.

Глава улуса А. ИЛЬИН

УВАЖАЕМЫЕ РУКОВОДИТЕЛИ ПРЕДПРИЯТИЙ И УЧРЕЖДЕНИЙ И ВЛАДЕЛЬЦЫ НЕДВИЖИМОСТИ!

ИП Федоров И.Н. принимает —

